

BISTRŠKI ODMEVI

GLASILO OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA II AVGUST 2009 II ŠT. 15 II 5200 IZVODOV II BREZPLAČNO

**POZIV ZA VPIS V
ZASEBNI VRTEC
S KONCESIJO**

KAM Z ODPADKI?

**PRIPOROČILA-
NOVA GRIPA**

**FESTIVAL
BISTRŠKIH
BENDOV**

**15. MEDNARODNA
GORSKO-
HITROSTNA DIRKA**

PREMSKA SREČANJA 2009

Več na strani 3

Idilično okolje gradu Prem je zadnje junjsko nedeljo že tradicionalno postalo prizorišče literarnega ustvarjanja in druženja. Letošnja Premska srečanja, že 23. po vrsti, so bila posvečena spominu na preminulega vsestranskega primorskega umetnika **Vlada Šava**, ki je bil tudi po-

budnik Premskih srečanj. Organizatorja, Združenje književnikov Primorske in območna izpostava JSKD Ilirska Bistrica, sta tudi letos ponudila pestro celodnevno dogajanje. Novost je bilo tekmovanje za nagrado Slem Prem za najboljše podajanje lastnega besedila.

UVODNIK

V počitniških dneh na kar štirih osnovnih šolah in vrtcih v občini potekajo obsežna obnovitvena dela. Gradbišča pa so se gotovo najbolj razveselili v Jelšanah, kjer z nestrpnostjo pričakujejo novo šolsko leto, ko bodo vstopili v popolnoma obnovljeno in razširjeno šolo. Izpolnile se jim bodo dolgoletne sanje in želje.

Vendar pa se na vseh šolah novega šolskega leta ne veselijo enako, še posebej so zaskrbljeni na Osnovni šoli Podgora Kuteževo, kjer imajo že od junija težave s pitno vodo, ki je onesnažena s fekalijami. Ravnateljica se je za pomoč pri reševanju problema obrnila na Komunalno podjetje in občinske svetnike, ki pa so ugotovili le, da je šola priključena na lokalni vodni vir in je tako pod oskrbo Krajevne skupnosti Kuteževo. Ta si sicer prizadeva, da bi do začetka šolskega leta težavo odpravili, vendar se tu v ospredje postavlja vprašanje splošne odgovornosti za zdravje otrok. Nekaj jih je mdtem že zbolelo za prebavnimi motnjami, imajo pa tudi primer obolelega za meningitisom, čeprav povezava z vodo ni dokazana, je pa možna.

Pristojni in odgovorni bodo morali resno razmisliti, kako naprej in ali se splača za vsako ceno vztrajati pri oskrbovanju s pitno vodo iz sicer dragocenih lokalnih vodnih virov, ki pa so povezani z visokimi stroški vzdrževanja. Staršem in učencem pa želim sproščujoč in miren preostanek počitnic.

Katja Kirn,
odgovorna urednica

IZ VSEBINE

AKTUALNO	Premška srečanja 2009	3
	Številne obnove po šolah in vrtcih	4
	Iztekle se je dovoljenje za obratovanje odlagališča v Jelšanah	5
OBČINSKI ODMEVI	Obvestila Upravne enote	6
	Poziv za vpis v zasebni vrtec s koncesijo	8
	Obvestilo - javni razpis za Veseli december 2009	8
OKOLJE IN PROSTOR	Izgradnja kanalizacije in ČN na Baču v polnem teku	9
ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV	Festival Bistrških bendov 2009	10
	Sončna elektrarna za kočjo na Snežniku	11
	Tretji niz osebnih znamk pomembnih domačinov	12
	Obnovili dvesto let star vaški kal	13
GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO IN TURIZEM	KGZS o problematiki kmetijstva na Bistriškem	18
	Obvestilo kmetijskim proizvajalcem	18
ŠOLSTVO IN ŠPORT	OŠ Kuteževo brez ustrezne pitne vode	19
	Odlični na mednarodnem tekmovanju v logiki	20
	Državna prvaka v balinanju	21
	Že četrth državne prvakinja v karateju	21
	2. Bistriški tek	22
	15. Gorsko-hotrostrna dirka	23
KULTURA	Knjiga o nastanku in razvoju Mašuna	24
	Naša dediščina: Mušja jama	24
	Extempore Snežnik 2009	25
	Fotografska razstava Pozorni Pogledi	25
SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE	Odsotnost zdravnikov v avgustu 2009	26
	Kako se zaščititi pred virusom nove gripe?	27
	Društvo Sožitje z novim vodstvom	
NAŠI MLADI IN NAJMLAJŠI	Nagradni izlet bralnih značkarjev iz OŠ Pregarje	35
	zlet v Kekčevo deželo	35
RAZVEDRILLO	Nagradna križanka	31
NAPOVEDNIK	Prireditve v avgustu 2009	32

KOLOFON

Bistriški odmevi - Glasilo Občine Ilirska Bistrica III Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica
Odgovorna urednica: Katja Kirn
Uredniški odbor: Špela Brožič, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Vojko Mihelj, Mateja Rolih, Marija Štrancar in Tatjana Urbančič
Sedež uredništva: Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica III E-naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si III Telefon: 051 341 133
Lektoriranje: Nataša Ujčič in Valentina Škrli (razen posameznih prispevkov na str. 3, 4, 8, 9, 11, 14, 15, 19 in 21-25) III Grafična zasnova: Nina Urh III Tehnično urejanje: Helena Primc
Tisk: Tiskarna SET, d.d., Vevška cesta 52, 1260 Ljubljana-Polje III Naklada: 5.200 izvodov
Glasilo brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica III Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Prispevkov ne honoriramo. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorna urednica.
Fotografije: Katja Kirn, Dušan Grmšek, Žiga Gorišek, Rihard Baša, Simon Špilar, Vojko Čeligoj, Igor Štemberger, Tina M. Valenčič, Ivan Simčič, Maja Tomšič in foto arhivi TD Bistrc, OŠ Jelšane, OŠ Pregarje, OŠ Knežak ter OŠ Antona Žnideršiča III Fotografija na naslovnici: Katja Kirn

PREMSKA SREČANJA 2009

Idilično okolje gradu Prem je zadnjo junijsko nedeljo že tradicionalno postalo prizorišče literarnega ustvarjanja in druženja. Letošnja Premska srečanja, že 23. po vrsti, so bila posvečena spominu na preminulega vsestranskega primorskega umetnika Vlada Šava, ki jebil tudi pobudnik Premskih srečanj.

Uvod v Premska srečanja, ki so se začela že v dopoldanskih urah, je bila dobro obiskana literarna delavnica, ki so jo pripravile članice Literarnega društva Ilirska Bistrica. Pod vodstvom **Patricije Dodič** so se udeleženci urili v kreativnem pisanju in spoznavali svet poezije. V zgodnjih popoldanskih urah so se na občnem zboru zbrali člani Združenja književnikov Primorske (ZKP) in izvolili novo predsednico **Magdaleno Svetina Terčon**, ki je nasledila **Ines Cergol**. Novoizvoljena predsednica je dejala, da si bo prizadevala za obuditev delovanja društva in njegovo vrnitev na pravo pot.

Osrednji del Premskih srečanj je bil posvečen leta 2008 preminulemu pisatelju, pesniku, gledališčniku in filozofu **Vladu Šavu** in njegovemu zadnjemu delu Vrelec, o katerem so na javni tribuni spregovorili: slovenistka **Jasna Čebren**, kulturna delavka **Irena Urbič**, književnica **Ines Cergol**, predsednik KK Koper

Javna tribuna letošnjih Premskih srečanj je bila posvečena Vladu Šavu

Ladislav Jelen, književnik, filozof in urednik **Peter Kovačič Peršin** ter predsednik društva Fontana **Danilo Japelj**.

Sledil je »Literarni panj«, v okviru katerega poteka tekmovanje za nagrado Prem. Običajno se v prvem delu predstavi pet književnikov s svojimi deli, nato pa komisija izbere zmagovalca. Letos pa sta se organizatorja, Združenje književnikov Primorske in območna izpostava JSKD Ilirska Bistrica, odločila, da bosta razpisala nagrado Slem Prem za najboljše podajanje lastnega besedila. Tekmovalci so morali interpretirati lastno besedilo v slovenskem jeziku,

lahko tudi v narečju, na pamet. Pri tem so lahko uporabljali tudi pripomočke ali rekvizite, sam nastop pa je lahko trajal največ pet minut.

Od osmih prijavljenih kandidatov so nastopili le štirje. Po mnenju tričlanske žirije, ki so jo sestavljali igralec, režiser in glasbenik **Gojmir Lešnjak-Gojc**, kulturni delavec **Franc Gombač** in nova predsednica ZKP Magdalena Svetina Terčon, si je nagrado Slem Prem prislužil **Kobrowsky**, in sicer za duhovito interpretacijo svoje poezije. Za naslednja Premska srečanja pa naj bi ponovno razpisali nagrado za objavo knjige. V okviru Literarnega panja se je predstavila tudi lanskoletna zmagovalka **Marija Mercina**, ki je bila nagrajena za radijsko igro »Najdaljša noč«. Igro so objavili v junijski številki glasila ZKP »Beseda«, ki je v celoti posvečena Premskim srečanjem, do konca leta pa naj bi jo na RTV Slovenija tudi posneli in predvajali.

Premska srečanja, ki jih je spremljala tudi razstava slik **Rajka Kranjca**, so se zaključila ob zvokih etno glasbe. V okviru 3. koncerta občinske revije pevskih zborov in skupin so se namreč predstavile domače skupine, ki gojijo ljudsko petje: Brštolin banda, pevska skupina Društva kmečkih žena Ilirska Bistrica, pevska skupina Vasovalec, Bistrške škuorke in Hruški fanti. Premska srečanja sta finančno podprla Občina Ilirska Bistrica in območna izpostava JSKD Ilirska Bistrica. III

Najboljši trije v tekmovanju za Slem Prem (z leve): tretjeuvrščena Danica Pardo, zmagovalac Kobrowsky in drugouvrščena Jana Kolarič

ŠTEVILNA OBNOVITVENA DELA NA ŠOLAH IN VRTCIH

V času šolskih počitnic na posameznih šolah poteka kar nekaj obsežnih obnovitvenih del, pričela pa se je tudi težko pričakovana gradnja prizidka pri OŠ Jelšane.

Na OŠ Jelšane v teh dneh s polno paro poteka celovita obnova 31 let stare šolske stavbe in izgradnja prizidka, v katerem bodo poleg dveh učilnic in knjižnice uredili tudi zbornico, kuhinjo in kotlovnico. Šola, ki je bila kljub majhnemu številu učencev pretesna, bo tako pridobila dodatnih 430 kvadratnih metrov površin, kar je skoraj še enkrat toliko kot jih imajo na razpolago sedaj. Do konca letošnjega leta pa bodo zgradili tudi telovadnico v izmeri 420 kvadratnih metrov. Investicija, ki je težka kar 1,58 milijona evrov, bo v celoti zaključena predvidoma do konca julija 2010.

Dela potekajo tudi na OŠ Knežak, ki v letošnjem letu obeležuje 40-letnico izgradnje šole. Zamenjali bodo vsa dotrajana okna in obnovili fasado, vrednost del pa znaša nekaj manj kot 100.000 evrov. Na šoli bodo v novem šolskem letu odprli tudi dodatni oddelek vrtca, ki ga bo odslej obiskovalo skupno 38 otrok. Nova okna bodo dobili tudi na OŠ Dragotina Ketteja v Ilirski Bistrici, s čimer bo zasteklitev na šoli v celoti obnovljena. Vrednost del znaša 55.000 evrov.

Na OŠ Antona Žnideršiča bodo posodobili obstoječi sistem kotlarne, in sicer bodo zamenjali avtomatiko za uravnavanje ogrevanja telovadnice in šole. Obnove pa potekajo tudi v vrtcu pri OŠ Antona Žnideršiča, kjer bodo zamenjali dotrajano peč v kotlarni in namestili nove umivalnike v igralnicah. Za investicije na šoli in vrtcu bo občina skupno odštela okrog 50.000 evrov. Trenutno pa je v teku tudi izbor izvajalca za postavitve mobilnega vrtca, ki ga bodo priključili obstoječi stavbi. V tej namreč ni dovolj prostora za vse na novo vpisane otroke, saj bodo v novem šolskem letu odprli kar dva dodatna oddelka. Po novem bo bistriški vrtec obsega kar 13 oddelkov, v katere bo vključenih 244 otrok. III

Začela se je gradnja prizidka pri OŠ Jelšane

Na OŠ Knežak bodo zamenjali okna in obnovili fasado

Nova okna bodo dobili tudi na OŠ Dragotina Ketteja

IZTEKLO SE JE DOVOLJENJE ZA OBRATOVANJE ODLAGALIŠČA V JELŠANAH

15. julija so 20 občinskim odlagališčem komunalnih odpadkov potekla okoljevarstvena soglasja, med njimi tudi deponiji v Jelšanah, ki jih v skladu z evropsko direktivo ni več mogoče podaljšati, saj bi morale države EU v tem času urediti regijska odlagališča. Ker pa večina občin v Sloveniji ni uspela zagotoviti regijskih centrov v predpisanem roku, je vlada 9. julija sprejela novo uredbo, ki dovoljuje podaljšanje obratovanja obstoječih odlagališč pod določenimi pogoji za čas, dokler ne bodo urejeni regijski centri.

Ali bodo odlagališča, ki jim je poteklo okoljevarstveno soglasje, lahko delovala še naprej, bo odločila Agencija RS za okolje (ARSO), na katero so morali upravitelji deponij nasloviti vloge za podaljšanje okoljevarstvenega soglasja. Ilirskobistriško Komunalno podjetje je vlogo oddalo 10. marca in, kot nam je zaupal direktor Komunalnega podjetja **Igor Maljevac**, naj bi odgovor prejeli konec julija oziroma v začetku avgusta. Vendar pa pričakujejo, da bodo glede na sprejeto uredbo vlogo morali še dopolniti. Odgovor, ali bo deponija v Jelšanah lahko obratovala še naprej, bo tako najverjetneje znan šele enkrat v jeseni, do takrat pa Komunalno podjetje odpadke lahko še naprej odlaga na jelšanškem odlagališču.

Strogi pogoji za podaljšanje

Pogoji, ki jih določa uredba in jih bodo morala odlagališča za podaljšanje obratovanja izpolnjevati, so zelo strogi. Med drugim morajo upravitelji imeti zagotovljen prostor za odpadke, ki jih nameravajo še odložiti, in postopoma zmanjševati količino odloženih odpadkov, predvsem biološko razgradljivih, kar naj bi dosegli z ločevanjem in dodatno obdelavo. Izvajati bodo morali nadzor nad onesnaževanjem podzemnih voda in v primeru, da se odlagališče nahaja na kraških tleh, tudi monitoring površinskih in izcednih voda ter še naprej nadzorovati izpuste plinov iz odlagališča.

Ali bodo na deponijo v Jelšanah še naprej odvažali odpadke, bo znano v jeseni

Upravitelji deponij morajo imeti tudi sklenjeno pogodbo o sodelovanju pri iskanju lokacije za vzpostavitev regijskega centra za ravnanje z odpadki (bistriška občina je skupaj z drugimi južnoprimorskimi občinami že vključena v konzorcij Gojup, ki pa trenutno še nima rešitve glede lokacije centra). Upravitelj odlagališča oz. občina pa bo morala izdati tudi finančno garancijo (višino te bo ARSO zračunala za vsako odlagališče posebej glede na količino odloženih odpadkov), kar pomeni, da bo treba v skladu s predpisi zapirati odlagališča in zagotoviti nadzor še 30 let po zaprtju le-teh.

Prav zaradi visokih stroškov, ki bi jih prineslo podaljšanje obratovanja, bosta občina in Komunalno podjetje preučila tudi druge možnosti glede odlaganja odpadkov in jih finančno ovrednotila, ugotovitve pa bodo po besedah župana **Antona Šenkinca** predstavili na septembrski seji občinskega sveta.

Podražitev odvoza odpadkov

Maljevac upa, da bodo v Komunalnem podjetju uspeli izpolniti vse navedene pogoje, vendar pa je zaradi tega skoraj zagotovo pričakovati podražitev odvoza komunalnih odpadkov. Kot je pojasnil, bo več

sicer znano, ko prejmejo natančne izračune, vendar pa ocenjuje, da bi se v primeru podaljšanja dovoljenja cena odvoza dvignila za 45 do 50 odstotkov, medtem ko bi v primeru zavrnitve vloge za podaljšanje obratovanja morali iskati nadomestno lokacijo, kar pa bi pomenilo občuten dvig cene odvoza odpadkov, in sicer za kar 150 odstotkov (odvisno tudi od lokacije odlagališča).

Na deponiji v Jelšanah bi bilo ob zmanjševanju količine odloženih odpadkov, ločevanju in ustrezni obdelavi prostora za odlaganje zagotovo še za nekaj let oziroma dokler se ne vzpostavi regijski center, je povedal Maljevac in ob tem poudaril pomen ločenega zbiranja odpadkov. Komunalno podjetje na deponijo v Jelšanah odloži okrog 5500 ton odpadkov na leto, vendar pa bodo morali to količino v skladu z evropskimi zahtevami zmanjševati. Države članice EU morajo namreč do leta 2020 zagotoviti vsaj 50 odstotkov ločeno zbranih odpadkov. Prav zato je pomembno ločeno zbiranje odpadkov že na samem izvoru, torej v gospodinjstvih. Ilirskobistriška občina je v ta namen že zagotovila 35 ekoloških otokov, letos pa naj bi jih postavili še 30, tako da bi bila z ekološkimi otoki opremljena vsa večja naselja v občini. III

OBVESTILA UPRAVNE ENOTE

Novi biometrični potni listi

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o potnih listinah, objavljen v Uradnem listu RS, št. 41, dne 1. 6. 2009, ki je stopil v veljavo 16. 6. 2009, uvaja nekatere spremembe na področju izdaje potnih listov, med drugim omogoča izdajo biometričnih potnih listov s prstnimi odtisi.

Ob vlogi za izdajo potne listine se državljanu, ki je dopolnil 12 let starosti, na predpisan način odvzame dva prstna odtisa, razen v primerih, ko je iz zdravstvenih razlogov mogoč odvzem le enega prstnega odtisa ali ko odvzem prstnih odtisov ni mogoč.

Z elektronsko napravo za odvzem prstnih odtisov se državljanu odvzame ploska prstna odtisa levega in desnega kazalca ustrezne kakovosti za zapis na pomnilniški medij.

Odvzame se lahko samo en prstni odtis na eni roki. Če prstni odtis kazalca ni ustrezne kakovosti, se odvzame prstni odtis sredinca, če ta ni ustrezen, prstanca, če ta ni ustrezen, pa palca te roke.

V primeru, da odvzem prstnih odtisov ob vložitvi vloge ni mogoč iz zdravstvenih razlogov začasne narave, ki so lahko ozdravljeni v obdobju enega leta (kot npr. opekline, ureznine, oteklina, zlomi ipd.), ali trajne narave, ki jih ni mogoče ozdraviti ali zdravljenje traja več kot eno leto, ali zaradi telesne hibe, se to ustrezno evidentira.

Državljanu, ki mu ob vložitvi vloge za izdajo potnega lista zaradi zdravstvenih razlogov, ki so začasne narave, ni mogoče na predpisan način odvzeti prstnih odtisov, se potni list izda s krajšo veljavnostjo, in sicer za čas enega leta.

Novosti na področju vozniških dovoljenj

S 13. 07. 2009 so stopile v veljavo nekatere določbe Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 37/08) in na njegovi podlagi sprejet Pravilnik o vozniških dovoljenjih (Uradni list RS, št. 51/09); dokumenta tako predstavljata pravno podlago za izdajo novega obrazca vozniškega dovoljenja, novih kategorij, spremembe starosti za posamezne kategorije in

podobno.

V nadaljevanju vas želimo seznaniti z novostmi, ki so pomembne za vse občane.

1. Nov obrazec vozniškega dovoljenja

Od 13. 7. 2009 se v Republiki Sloveniji izdajajo vozniška dovoljenja na enotnem obrazcu v obliki polikarbonatne kartice v skladu z Direktivo 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih. Obrazec novega vozniškega dovoljenja in postopki v zvezi z izdajo vozniških dovoljenj so podrobneje predpisani v zgoraj navedenem pravilniku.

Veljavnost obrazca se določa za čas, dokler velja pravica do vožnje motornega vozila oziroma **največ za 10 let**. **Sedanja vozniška dovoljenja ostanejo v veljavi najpozneje do 30. 4. 2018**, po tem datumu bodo veljavna le vozniška dovoljenja, izdana na novih obrazcih. Pri menjavi obrazcev imetniki ohranijo vse pravice iz vozniškega dovoljenja, tudi pravico do vožnje posamezne kategorije vozila npr. do 80. leta starosti, če je taka veljavnost v vozniskem dovoljenju že vpisana.

V obrazec se vpiše datum prve izdaje za posamezno kategorijo in datum njene veljavnosti. Imetnikom, ki že posedujejo veljavno vozniško dovoljenje kategorije B, se vpiše tudi nova kategorija B1 z datumom pridobitve kategorije B. Navedeno pravilo se uporabi tudi v drugih primerih, ko veljavno vozniško dovoljenje določene kategorije vozil (A, C, D) po zakonu vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil nove kategorije (A1, A2, C1, D1).

Ker se v nov obrazec vozniškega dovoljenja vpisuje tudi podatek o naslovu stalnega oziroma začasnega prebivališča imetnika vozniškega dovoljenja, mora le-ta v primeru spremembe osebnega imena ali naslova stalnega prebivališča, v 30 dneh po nastali spremembi, zamenjati obrazec vozniškega dovoljenja.

2. Sprejem vloge za izdajo vozniškega dovoljenja in vročitev

Oseba mora vlogi za izdajo vozniškega dovoljenja priložiti fotografijo, izdelano v klasični obliki (3,5 x 4,5 cm), v

črno-beli ali barvni tehniki. Ustrezna pa je tudi fotografija, ki ustreza izdaji biometričnega potnega lista.

Prosilec se mora ob vložitvi vloge za izdajo vozniškega dovoljenja (na kartončku) podpisati v polje, ki je predvideno za podpis.

Ker vozniško dovoljenje izdela izbrano podjetje Cetis iz Celja, se stranki ob vložitvi vloge izda potrdilo, s katerim sme v Republiki Sloveniji voziti vozila tistih kategorij, ki so vpisane na tem potrdilu, in sicer do vročitve vozniškega dovoljenja.

Stranka ob vložitvi vloge pove, ali želi prevzeti vozniško dovoljenje na upravni enoti ali po pošti. Vročitev po pošti bo opravljena, ko bo oseba prevzela vozniško dovoljenje. Če vozniškega dovoljenja oseba ne bo prevzela v roku 15 dni, bo poštna pošiljka z vozniskim dovoljenjem vrnjena upravni enoti, ki je vozniško dovoljenje izdala.

3. Novosti na področju posameznih kategorij

Od 13. 7. 2009 veljajo naslednje kategorije: evropske kategorije AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D in DE ter nacionalni kategoriji F in G. Od navedenih so v naši ureditvi naslednje nove kategorije: **AM, A2, B1, C1 in C1E**.

Kratek opis novosti pri posameznih kategorijah:

- **kategorija AM:** kolo z motorjem in lahko štirikolo; ta kategorija nadomešča dosedanje kategorijo H; starost za vožnjo te kategorije je 15 let (prej 14 let);
- **kategorija A2:** motorno kolo, pri katerem moč motorja ne presega 35 kW in razmerje med močjo motorja in maso vozila ne presega 0,2 kW/kg in ne izvira iz vozila z dvakrat večjo močjo; dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije AM, A1 in G; vozniško dovoljenje kategorije A2 se izda osebi, ki dopolni starost 18 let, opravi vozniški izpit pred pristojno izpitno komisijo in izpolnjuje ostale predpisane pogoje; vozniško dovoljenje kategorije A2 se izda tudi osebi, ki dopolni starost 18 let, ima več kot dve leti veljavno vozniško dovoljenje kategorije A1 in opravi praktični del vozniškega izpita ka-

tegorije A2 in izpolnjuje ostale predpisane pogoje; voziško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije A2 se izda tudi osebi, ki poseduje potrdilo o opravljenem voziškem izpitu A do 350 ccm;

- **kategorija A:** voziško dovoljenje kategorije A (brez omejitev) se izda osebi, ki dopolni starost 24 let, opravi voziški izpit pred pristojno izpitno komisijo ter izpolnjuje ostale predpisane pogoje; voziško dovoljenje kategorije A (brez omejitev) se izda tudi osebi, ki dopolni starost 20 let, ima več kot dve leti veljavno voziško dovoljenje kategorije A2 in opravi praktični del voziškega izpita kategorije A (brez omejitev) ter izpolnjuje ostale predpisane pogoje;
- **kategorija B1:** štirikolo, predpisana starost je 16 let;
- **kategorija B:** imetniki voziškega dovoljenja za vožnjo vozil kategorije B smejo v Republiki Sloveniji voziti tudi trikolo in motorno vozilo kategorije B:
 - a) kadar mu je dodan lahki priklopnik;
 - b) kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik, če največja dovoljena masa skupine

vozil (NDM) ne presega 3.500 kg in taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil;

- c) kadar mu je dodano priklopno vozilo, ki ni lahki priklopnik in NDM takšne skupine vozil presega 3.500 kg, a ne presega 4.250 kg, in takšna skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil, če opravi praktični del voziškega izpita s takšno skupino vozil ter ima v voziškem dovoljenju pri kategoriji z ustrežno kodo (96.) označeno pravico do vožnje take skupine vozil;
- **kategorija C1:** motorna vozila (razen vozil kategorije D1, D ali F), katerih NDM presega 3500 kg in ne presega 7500 kg in poleg sedeža za voznika nimajo več kot osem sedežev. Dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorij AM, B1, B in G ter lahkega priklopnika; predpisana starost za vožnjo te kategorije je 18 let.
- **kategorija C1E:**
 - a) skupina vozil, sestavljena iz vlečnega vozila kategorije C1, ki mu je dodano priklopno vozilo, pri čemer NDM priklopnega vozila presega 750 kg in NDM te sku-

pine vozil ne presega 12.000 kg;
b) skupina vozil, sestavljena iz vlečnega vozila kategorije B in priklopnega vozila, pri čemer NDM priklopnega vozila presega 3500 kg in NDM te skupine vozil ne presega 12.000 kg in v obeh primerih taka skupina vozil ne posega v pravila o homologaciji vozil; dovoljenje za vožnjo vozil te kategorije vključuje tudi dovoljenje za vožnjo vozil kategorije BE; predpisana starost za vožnjo te kategorije je 18 let;

- **kategorija D1:** novost pri teh vozilih (avtobusi, ki imajo poleg sedeža za voznika največ 16 sedežev) je na novo predpisana dovoljena dolžina vozila – največ 8 metrov, predpisana starost za vožnjo te kategorije je 21 let;
- **kategoriji D in DE:** predpisana starost za vožnjo teh kategorij je 24 let (prej 21);
- **kategorija F:** starost za pridobitev voziškega dovoljenja za vozila kategorije F, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h, se je z dosedanjih 15 let dvignila na 16 let; za vožnjo vozil, katerih hitrost presega 40 km/h, pa je predpisana starost 18 let. III

KOPALNI AVTOBUS

Občane obveščamo, da od 1. julija vozi **kopalni avtobus na relaciji Ilirska Bistrica–Moščenška Draga**, in sicer **vsak ponedeljek, sredo in petek do konca avgusta**.

Odhod avtobusa je **ob 8.00** z avtobusne postaje v Ilirski Bistrici, **povratak pa ob 17.30** iz Moščenške Drage. Avtobus bo peljal, če se bo zbralo najmanj pet potnikov.

Cene vozovnic:

- **otroci do 10 let** – brezplačno,
- **otroci nad 10 do vključno 16 let ter dijaki in študenti** – enosmerna 2 evra, povratna 4 evre,
- **upokojenci** – enosmerna 2 evra, povratna 4 evre,
- **ostali občani** – enosmerna 4 evre, povratna 8 evrov.

Prevoze po subvencionirani ceni je omogočila Občina Il. Bistrica.

OBVESTILO

o začetku stečajnega postopka nad premoženjem izbrisane pravne osebe HMEZAD KMETIJSKA ZADRUGA, p.o. – v stečaju

Okrožno sodišče v Kopru je s sklepom opr. št. St 462/2009 z dne 17. 6. 2009 začelo stečajni postopek nad premoženjem že izbrisane pravne osebe HMEZAD KMETIJSKA ZADRUGA, p.o. – v stečaju ter za upravitelja imenovalo odv. Štefana Verena, Draveljska 31/a, Ljubljana.

Predlog za začetek stečajnega postopka je podala Občina Ilirska Bistrica, ker se je po izbrisu pravne osebe Hmezad Kmetijska zadruga, p.o. – v stečaju ugotovilo, da je izbrisana družba v zemljiški knjigi še vedno vpisana kot lastnik nepremičnega premoženja, ureditev zemljiško knjižnega stanja pa zaradi izbrisa družbe ni bila mogoča.

Začeti stečajni postopek omogoča osebam, ki so lastnice nepremičnega premoženja, na katerem je vpisana lastninska pravica na ime pravne osebe Hmezad Kmetijska zadruga, da uveljavljajo izločitveno pravico ter na ta način uredijo zemljiškoknjižno stanje.

Stečajni upravitelj bo v postopku stečaja unovčeval premoženje zaradi poplačila upnikov, zato je smiselno, da se izločitvena pravica čim prej uveljavi.

OBČINA ILIRSKA BISTRICA

26. SEJA OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet je na svoji zadnji predpočitniški seji, ki je potekala 23. julija, med drugim obravnaval in sprejel sklep o organizaciji predšolske vzgoje v občini in sklep o sistematizaciji delovnih mest v enotah vrtcev. Glede na veliko število visanih otrok v vrtce so v skladu s Pravilnikom in ob upoštevanju fleksibilnega normativa pri vseh enotah vrtcev v občini povečali število otrok v oddelkih za dva, razen v enoti vrtca pri OŠ Pregarje, kjer zaradi prostorske siske to ni mogoče. V šolskem letu 2009/2010 bo tako ob zagotovitvi štirih in pol novih oddelkov vrtcev skupno v občini delovalo 21,5 oddelkov, v katere bo vključenih skupno 389 otrok.

V nadaljevanju so svetniki sprejeli sklep, s katerim se povečuje **sofinanciranje programa Centra za usposabljanje Elvira Vatovec Strunjan** za 2.500 evrov, in sicer zaradi potrebe po najemu prostorov za izvajanje dejavnosti za učence, ki so vključeni v divaško enoto centra, med njimi sta tudi dva učenca iz Il. Bistrice.

Svetniki so izdali pozitivno mnenje k imenovanju **Marije Šlenc Zver** za direktorico Doma starejših občanov Il Bistrica, zapletlo pa se je pri izdaji soglasja k imenovanju **Helene Vadenjal** za v.d. direktorico Razvojnega centra Il. Bistrice. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je namreč ugotovila, da je bil postopek imenovanja s strani upravnega odbora Razvojnega centra izpeljan netransparentno, zato je predlagala, da se postopek imenovanja izvede ponovno in v skladu z zakonodajo. Ta sklep so podprli tudi občinski svetniki.

Tudi predlaganega **programa dela RC Il. Bistrica za leto 2009 in okvirni plan dela za leto 2010** svetniki niso potrdili. Po njihovih ugotovitvah je program zastavljen nerealno in površno, obenem pa tudi tokrat ne izpolnjuje pričakovanj, ki so jih izrazili že pri prejšnjih predstavitev programa. Zato so sprejeli sklep, s katerim upravnemu odboru RC Il. Bistrica in bodočemu v.d. direktorju nalagajo, naj pripravi kakovosten program dela v roku treh mesecev.

Ob koncu so bili svetniki seznanjeni tudi s **pregledom poslovanja občinskih javnih zavodov**, ki ga občinska uprava vsako leto pripravi z namenom povečanja preglednosti delo-

Zavod Šolskih sester de Notre Dame za celostno oblikovanje človeka (kratko: ZAVOD ND, ILIRSKA BISTRICA)

VABI K VPISU V PROGRAM PREDŠOLSKE VZGOJE V ŠOLSKEM LETU 2009/10

v enoto kombiniranega oddelka zasebnega vrtca s koncesijo Antonina (za otroke od 1. leta starosti do vstopa v šolo)

Vpis bo potekal **od 5. do 20. avgusta**, in sicer **vsak delavnik med 8. in 10. uro** dopoldne **in med 15. in 18. uro** popoldne v sprejemni pisarni, Vodnikova 13, Ilirska Bistrica, kjer so dosegljivi tudi vpisni obrazci.

Informacije dobite na tel. št. 05/714 16 12 ali 051/671 757.

Ilirska Bistrica, 24. 07. 2009
direktorica zavoda
s. Štefka Bizjak

Občina Ilirska Bistrica bo v Uradnem listu RS dne 31.7.2009 in na spletni strani občine objavila

JAVNI RAZPIS za sofinanciranje organizacije in izvedbe prireditev »VESELI DECEMBER 2009« v Občini Ilirska Bistrica

Predmet razpisa oziroma sofinanciranja so trije sklopi prireditev:

1. Izvedba prireditve ali niza prireditev ob praznovanju sv. Miklavža
2. Izvedba prireditve ali niza prireditev ob praznovanju Božiča in Novega leta (dedek Mrz) za vse predšolske in osnovnošolske otroke Občine Ilirska Bistrica
3. Izvedba osrednje prireditve Silvestrovanja in spremljajočih prireditev v Ilirski Bistrici

Upoštewane bodo popolne prijave, ki bodo prispele najkasneje **do 25. avgusta 2009 do 10.00 ure** na naslov Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica ali bodo do tega roka oddane v sprejemni pisarni Občine Ilirska Bistrica.

Razpisna dokumentacija je od dneva objave javnega razpisa do zaključka javnega razpisa na razpolago v sprejemni pisarni Občine Ilirska Bistrica in na spletni strani občine www.ilirska-bistrica.si.

Dodatne informacije lahko zainteresirani dobijo na tel. št. 05/714 13 61, kontaktna oseba: Tanja Šajina ali po e-pošti: tanja.sajina@ilirska-bistrica.si.

vanja zavodov in poenotenja razmer delovanja.

Med pobudami in vprašanji je Kar men Šepec dala pobudo, da se čim prej začne z aktivnostimi za izgradnjo novega vrtca (priprava dokumentacije), saj naj bi ministrstvo za šolstvo napovedalo povečan obseg sredstev

iz evropskih skladov v ta namen. Poleg tega pa je dala tudi pobudo, naj se pristopi k aktivnostim za oblikovanje samostojnega vrtca v Il. Bistrici. Za to je namreč potrebnih najmanj 10 oddelkov vrtca, v novem šolskem letu pa bo vrtce pri OŠ Antona Žnideršiča obsegal kar 13 oddelkov. III

IZGRADNJA KANALIZACIJE IN ČISTILNE NAPRAVE NA BAČU V POLNEM TEKU

V zadnjih dveh mesecih so v polnem teku dela za izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave na Baču, ki je eden izmed večjih projektov, ki jih v letošnjem letu izvaja občina, skoraj v celoti pa se financira iz evropskih sredstev.

Gradbeno podjetje Primorje iz Ajdovščine, ki je bilo na razpisu izbrano za izvedbo 1. faze, je z deli začelo 15. maja. Trenutno skozi vas potekajo obsežna izkopavanja za postavitve kanalizacijskih cevi - skupno bodo uredili 3700 metrov kanalizacijskega omrežja. Vzporedno pa poteka tudi obnova 1300 metrov dotrajanega vodovodnega omrežja in izgradnja čistilne naprave. K investiciji je pristopil tudi Teles, ki bo skozi vas napeľjal še telekomunikacijsko oz. optiĉno omreŹje. Za morebitne dodatne informacije in pojasnila se vaŹĉani lahko obrnejo na KS KneŹak.

1. faza investicije, katere vrednost znaŹa 1,28 milijona evrov, naj bi bila zakljuĉena do aprila prihodnje leto, ko naj bi zaĉeli z izvajanjem 2. faze,

v okviru katere bodo v celoti obnovili obĉinsko cesto skozi naselje Baĉ in uredili Źe nekaj posameznih kraĉkov kanalizacijskega omreŹja. Vrednost celotne naloŹbe znaŹa ĉez dva milijona evrov, projekt pa financi-

rata Obĉina Ilirska Bistrica (15 %) in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013 (85 %). III

Cenjene obĉanke in obĉane vabimo na strokovno, brezplaĉno in neodvisno svetovanje v

ENERGETSKO SVETOVALNO PISARNO ILIRSKA BISTRICA

po predhodni najavi na tajniŹtvu obĉine tel. Źt. 05/71 41 361 (ob prijavi na obisk opiŹete teme razgovora)

Pisarna se nahaja v DOMU NA VIDMU, Gregorĉiĉeva 2, Ilirska Bistrica, in bo delovala

VSAK TOREK IN PETEK od 17. do 18. ure

Energetska svetovalca
Miran PENKO in Samo HRVATIN
LEPO VABLJENI!

KOMUNALNO PODJETJE ILIRSKA BISTRICA

PreŹernova 7, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71 10 671; Faks: 05/71 10 672
E-naslov: info@kp-ilb.si

RAZPORED DEŹURNIH SLUŹB ZA OPRAVLJANJE KOMUNALNIH STORITEV DOBITE 24 UR NA TEL. ŹT. 05/71 10 673

• POGREBNE STORITVE Izvajanje vseh pokopaliŹkih in pogrebnih storitev	031/385 450
• VODOVOD DeŹurna ĉrpalnica v zvezi z vodovodom Prijava okvar, ki nastanejo na vodovodu	05/711 06 84
• ZIMSKA SLUŹBA – ZA MESTO ILIRSKA BISTRICA	041/651 305
• ZBIRNI CENTER ZA LOĉENO ZBRANE ODPADKE GLOBOVNIK	041/ 383 325

Urnik zbirnega centra Globovnik

ponedeljek, sredo in petek	od 8.00 do 12.00
torek in ĉetrtrek	od 14.00 do 18.00
sobota	od 8.00 do 12.00

FESTIVAL BISTR'ŠKIH BENDOV 2009

V bistrškem Mladinskem klubu Nade Žagar (MKNŽ) so po lanskem uspešnem zagonu letos ponovno organizirali Festival bistr'ških bendov, ki tako postaja tradicionalen. Zaradi velikega zanimanja glasbenih skupin za nastop na prireditvi so tokrat dogajanje razporedili na dva dni.

Zadnji petek in soboto v juniju se je na vrtu MKNŽ številnemu občinstvu predstavilo 12 mladih, še neuveljavljenih, pa tudi malo manj mladih, bolj ali manj glasbeno izkušenih skupin. Na javni razpis kluba se je sicer prijavilo 19 skupin, vendar vse niso izpolnjevale pogojev, ki določajo, da mora skupina delovati na območju bistrške občine oz. mora imeti vsaj enega člana, ki je doma z Bistrškega.

»Namen festivala je pokazati, da je bistrška glasbena scena ne samo živa, ampak da se celo bohoti z množico na Bistrškem delujočih mladih glasbenih skupin. Hkrati pa želimo poskrbeti za promocijo, pa tudi motivacijo mladih glasbenih ustvarjalcev,« je pojasnil **Gorazd Brne**, ki je sodeloval pri organizaciji festivala. Prvi dan festivala, ki predstavlja tudi prijetno popestritev mladinskega in družabnega življenja v občini, so obiskovalci prisluhnili sedmim glasbenim skupinam: **Acrid Sunday**, **Rock Prešern**, **Triglav**, **Ajzak joški**, **Spavperizacijski odbor**, **Kvatorriti** in **Obroč**. Glasbeni šov se je nadaljeval naslednji večer, ko so nastopili: **Empron band**, **The red axes**, **Guniuss**, **Bwase nwge** in obetavna skupina **Superfly**, ki je s plesnimi ritmi zaključila mladim in mladim po srcu namenjeno prireditev.

Prisluhnili smo lahko različnim glasbenim žanrom, kot so rock, jazz, funk, stone'n'roll, rock'n'roll, punk, hardcore in drugim. Prireditve sta popestrila tudi povezovalca **Aleksander Borenovič** in **Martina Pugelj**, v soboto pa je razgreto množico razveselila trebušna plesalka **Nancy**. Organizatorji Festivala bistr'ških bendov se zahvaljujejo vsem, ki so prispevali k uspešni izvedbi prireditve: Občini Ilirska Bistrica, Območni izpostavi JSKD Ilirska Bistrica, Banki Koper, podjetju Madd, ki je skrbelo za ozvočenje, podjetju Belin, papirnici Sponkca ter okrepčevalnicama Pek in Maestro. III

Empron band, debitanti letošnjega festivala (foto: Dušan Grmšek)

Bistrške »bende« je spodbujala množica obiskovalcev (foto: Žiga Gorišek)

Spavperizacijski odbor (lanski Jazz band) je pokazal napredek (foto: Žiga Gorišek)

SONČNA ELEKTRARNA ZA KOČO NA SNEŽNIKU

V Planinskem društvu Snežnik so se odločili obnoviti in izboljšati elektrifikacijo v koči Draga Karolina na Snežniku. Odločili so se za vključitev alternativnih virov energije, in sicer sončne. Izvedba takega projekta na višini 1796 metrov, kjer stoji kočica, ki je ena zadnjih v predalpskem svetu in oskrbovana le s »človeškimi močmi«, pa ni mačji kašelj.

Na pomoč je društvu zato priskočila Slovenska vojska, ki je nosilno konstrukcijo za sončno elektrarno s helikopterjem ponesla na vrh Snežnika. Helikopterski prevoz je za društvo brezplačen in ga omogoča pogodba med Planinsko zvezo Slovenije in Slovensko vojsko. Gre za eno zahtevnejših nalog, ki si jih je zadalo društvo z namenom, da bi povečali razsvetljavo v koči in zagotovili boljše pogoje za delo v kuhinji.

»S strokovnim znanjem članov Radiokluba Snežnik, ki poznajo razmere na Snežniku, in s podporo podjetja Elsing inženiring, ki je donatorsko izvedlo projektno nalogo, vključno s potrebnimi načrti za izvedbo sončne elektrarne in ponovno elektrifikacijo kočice, upamo, da bomo izboljšali kvaliteto bivanja v koči na Snežniku,« je

pojasnila predsednica Planinskega društva Snežnik **Darinka Dekleva**.

S sončno elektrarno bo kočica pridobila okrog 1200 vatov električne energije, kar zadošča za potrebe enega gospodinjstva. Poleg dodatne elektrifikacije kočice pa bodo zamenjali tudi dotrajano električno inštalacijo. Vrednost materiala in same konstrukcije za sončne celice, ki so jo izdelali v podjetju Frank iz Gornje Bitnje, znaša čez 20.000 evrov. Društvo je investicijo izpeljalo s pomočjo donatorskih sredstev, ki jih je v letih 2002 in 2003 za obnovo kočice na Snežniku zbiral 14 domačih podjetij.

V letu 2007 so s pomočjo teh sred-

stev obnovili kuhinjo in postavili nov podporni zid. Lani so obnovili vodnjak in oba dimnika, z lesom so obložili preddverje in dve shrambi, uredili varnostno ograjo ob koči in ob breznu, kot največji uspeh društva pa si štejejo celotno zamenjavo oken na objektu in večino notranjih vrat. Radi bi uredili še sanitarije za najemnike in obiskovalce. »Zbrana sredstva so bila osnova, ki jih je oplemenitilo znanje, delo in čas velikega števila prizadevnih prostovoljcev. Velika zahvala gre tudi **Mojci Turkovič**, dolgoletni članici UO PD Snežnik, ki ji v društvu zaupamo skrb nad gradbenimi deli,« je povedala Darinka Dekleva. III

BISTRIŠKI DAN – SREČANJE VAROVANCEV VDC KOPER

Ilirskobistriška enota Varstveno delovnega centra (VDC) Koper je 3. julija pripravila tradicionalno, že četrto srečanje vseh sedmih enot VDC Koper, ki ima pod svojim okriljem skupno 160 varovancev.

Na tako imenovanem Bistriškem dnevu se je zbralo okoli 60 varovancev, njihovih sorodnikov in spremljevalcev iz enot v Kopru, Izoli, Portorožu, Sežani, Divači in Ilirski

Bistrici. Letos so se v bistriški enoti VDC odločili za piknik v Dletu, še prej pa so za varovance pripravili različne izobraževalne in rekreativne dejavnosti.

Ena skupina se je podala na zeliščarsko kmetijo Hribar v Kuteževem, kjer so spoznavali zdravilne rastline, zelišča in dišavnice, ogledali pa so si tudi izdelavo zeliščnih namazov. Ostali dve skupini pa sta se odpe-

ljali v Dleto, kjer jim je logar **Danilo Štefančič** predstavil gozdove, raste in živali, medtem ko so se nekateri preizkusili v obnavljanju taborniških veščin. Varovanci so se tudi letos razveselili vožnje s starodobnimi vozili, s katerimi so jih v Dleto popeljali člani bistriškega Moto kluba Bistrc, s svojimi vozili pa so se jim pridružili tudi člani motoklubov iz sosednjih občin, člani bistriške ZŠAM in gasilci.

Srečanja se je udeležila tudi direktorica VDC Koper **Andreja Jurca**, ki je povedala, da je to srečanje ena redkih priložnosti, ko se na enem mestu zberejo in družijo vse enote koprškega VDC, ki so sicer raztresene po celi Primorski. Vodja bistriške enote VDC **Sonja Munih** pa je poudarila sodelovanje s široko okolico, saj so pri organizaciji piknika pomagali tudi starši in sorodniki varovancev. Obenem pa se je zahvalila vsem sponzorjem za sodelovanje pri izvedbi bogatega srečelova, saj se jih je odzvalo kar 59, kar za trenutne razmere ni malo. III

TRETJI NIZ OSEBNIH ZNAMK POMEMBNIH DOMAČINOV

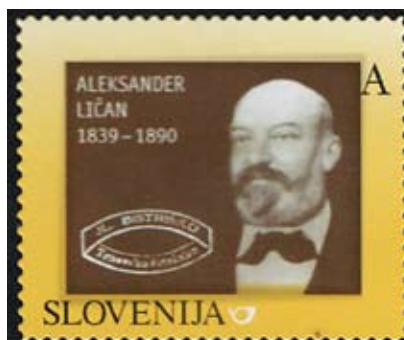
Primorsko numizmatično društvo, FS Ilirska Bistrica, skupaj s Pošto Slovenije že tretje leto nadaljuje z izdajanjem osebnih znamk, ki jih likovno oblikujeta Romeo Volk in Bogdan Rolih. Za leto 2009 je društvo izdalo štiri nove znamke, posvečene pomembnim osebnostim z Bistriškega, ki so s svojim delom zaznamovale čas, v katerem so živele in ustvarjale. Izdajo znamk je podprla Občina Ilirska Bistrica.

Janez BILC (1839—1906), duhovnik, pesnik, prevajalec in publicist, je bil rojen 7. 1. 1839 v Ilirski Bistrici. Šolal se je v Trnovem, Ljubljani in na Reki. Bogoslovje je opravil v Ljubljani in ob koncu šolanja težko zbolel. Služboval je v Trnovem in na Vipavskem, zaradi bolezni pa se je leta 1872 upokojil in do smrti 13. 7. 1906 živel doma. Pisal je poezijo in prozo, ki jih je objavljaval v tedanjih časnikih. Njegove pesmi so domoljubne, verske vsebine, opisuje naravo, domači kraj in okolico, Istro in Čičarijo. Zgleduje se pri Vodniku, Prešernu in Vilharju. Bilčeva večja dela so: *Tarbula*, *krščanska junkinja*, povesti *Sveti večer* in *Slovenski drvarji* ter pesnitev *Sveta družina*. Izdal je pesniško zbirko *Prvenci* in prevedel *Smrt Smail-Age Čengića*. Ohranjen je njegov rokopis kronike Trnovske fare, napisal pa je tudi prvi turistični vodič po Postojnski jami. Bilc je sodeloval pri ustanavljanju bistriške čitalnice in njej v čast spesni himnično pesem, ki jo uglasbil **Fran Gerbič**. Izgubljeno glasbeno predlogo je na novo napisal Dimitrij Grlj. Postavili so mu spominsko ploščo na rojstni hiši, po njem pa je poimenovana tudi bistriška ulica Bilčeva pot.

Dr. Karel LAVRIČ (1818—1876), rojen 1. 11. 1818 na Premu, je bil organizator kulturnega in političnega življenja na Primorskem. Doktoriral je pravo v Gradcu in kot odvetnik služboval v Tolminu, kjer se je vključil v slovensko narodno gibanje ter postal soustanovitelj in predsednik čitalnice v Tolminu (1862). Bil je najvidnejša osebnost tedanje slovenske politike na Primorskem. V času delovanja v Ajdovščini in Gorici je vodil organiziranje čitalnic na Primorskem. Bil je soorganizator Tabora v Šempasu (1868), sodeloval pa je tudi na drugih primorskih taborih, na katerih je zagovarjal jezikovno enakopravnost in zedinjeno Slovenijo. Bil izvoljen v Goriški deželni zbor in vodil politično društvo Soča na Goriškem. Na Premskem gradu so mu postavili spominsko ploščo, njegovo ime nosita trg in knjižnica v Ajdovščini, v Novi Gorici pa je njegov doprni kip.

Aleksander LIČAN (1839—1890), posestnik, lastnik mlina in žage, trgovec in župan, izhaja iz družine, ki ji je dal poseben pečat njegov stari oče **Matija Ličan**, znan kot »**Stari Slovenec**«. Po ljudski šoli v Trnovem je obiskoval trgovsko šolo v Ljubljani.

S skrbnim gospodarjenjem je povečal domače posestvo, razširil je trgovino, se ukvarjal z vinogradništvom, prevozništvom, kmetijstvom in čebelarstvom. Vrsto let je bil bistriški župan in v tem času dal sezidati zvonik k cerkvi sv. Jurija (1881). Bil je tudi pomemben član kroga bistriških kulturnikov. Uresničil je pobudo svojega starega očeta o ustanovitvi bistriške čitalnice (1864) in bil njem prvi predsednik. Za splošno dobro ga je cesar odlikoval s srebrnim križcem s krono. Pesnik **Simon Gregorčič** je Aleksandru Ličanu posvetil nagrobne stihe.

Miroslav Friderik MARTINČIČ (1849—1936), po poklicu notar, sicer pa živahen družbeni in kulturni delavec v Ilirski Bistrici, je bil prvi predsednik domačega planinskega društva (1907) in pobudnik gradnje prve društvene postojanke v Črnem dolu pod Snežnikom. Rojen je bil v Cerknici, kasneje pa se je s svojo družino preselil v Ilirsko Bistrico in se tu trdno usidral v družbeno življenje kraja. Bil je pobudnik ustanovitve podružnice Slovenskega planinskega društva v Ilirski Bistrici, ki jo je vodil polnih štirinajst let. Njegovo zamisel o izgradnji koč v Črnem dolu je uresničil tajnik dr. **Fran Kouča**. Kočo so imenovali po **Miroslavu Vilharju**. Bila je prva slovenska planinska koč pod Snežnikom. Martinčič je bil dejaven v mnogih društvih, še posebej pa v lovskem. Po italijanski zasedbi naših krajev je hitro padel v nemilost novim oblastem, ki so ga leta 1920 pregnale v Jugoslavijo. Umrl je pri vnukinji v Tuzli leta 1936. **III Vojko Čeligoj**

OBNOVILI DVESTO LET STAR VAŠKI KAL

Skupina vaščanov iz Huj je v začetku julija zaključila z obnovo nekdanjega vaškega kala pri Koritih, ki se nahaja pod cesto za Obrov. Dvesto let star vaški kal, v katerem izvira pitna voda, so nekoč uporabljali za napajanje živine. Ko pa so njegovo rabo opustili, ga je povsem prerасlo grmičevje in razen pričevanj starejših vaščanov za njim ni ostalo skoraj niti sledu.

Skupina 15 vaščanov, v glavnem člani Športno kulturnega društva (ŠKD) Studenec iz Huj in nekaj drugih prostovoljcev iz vasi, se je pod vodstvom **Rajka Dekleve** že pred letom in pol lotila čiščenja zaraščenega pobočja pod staro potjo za Javorje, kjer se nahaja star vaški kal, vendar pa je njihovo delo lani poleti prekinilo neurje s točo. Letos so zato ponovno zavihali rokave in nadaljevali z obnovo. Okrog kala so pod pobočjem postavili 25 metrov dolg zid iz kamnja, ki so ga izklesali sami. Nato so na dno kala nasuli tri prikolicice ila, da voda ne bi uhajala, čez ilo pa so položili še škrle, ki so jih pripeljali iz bližnjih potokov.

Kot sta povedala predsednik ŠKD Huje in blagajnik društva **Ivan Mahne** in **Mirjan Tomažič**, so v obnovo kala vložili kar 700 delovnih ur s kopačem in ročnega dela. Vse pa so financirali iz lastnih sredstev, ki jih v društvu zberejo predvsem v pustnem času in s članarino. »Gre za ohranjanje naše kulturne dediščine. Ta kal je bil nekoč bistvenega pomena za preživetje, saj je bila pitna voda dragocena. Tu se je tako poleti kot pozimi napajalo živino,« je pojasnil Mahne. Ob kalu so postavili kamnito mizo, tako da je

prostor primeren tudi za piknike v naravi ali vaške sestanke. Uredili pa bodo tudi pot, ki vodi iz vasi do kala.

V Hujah so bili nekoč kar trije kali. Poleg obnovljenega kala pri Koritih je bil še eden na koncu vasi, ki pa so ga kasneje založili in na njem uredili prostor za balinanje. Tretji vaški kal, ki se nahaja ob cesti iz Pregarij proti Tatram, pa se je ohranil, vendar je v zelo slabem stanju. Zato si želijo, da bi ga čim prej obnovili. Na ministrstvo za okolje in prostor so že naslovili vlogo za izdajo soglasja, da lahko začnejo z obnovo, saj je ta vaški kal zaščiten kot naravna dediščina. Za finančno pomoč pri obnovi pa bodo zaprosili tudi bistriško občino in Zavod za varstvo kulturne dediščine.

V načrtu izgradnja vaškega doma

S tem pa se delovna vnema za vaščane Huj ne končuje. Že v jeseni naj bi namreč začeli z izgradnjo vaškega

doma. Projektna dokumentacija je že izdelana, odkupili pa so tudi že parcele za gradnjo. Vaški dom, velikosti 8 x 12 metrov, bo stal na koncu vasi. Poleg osrednjega dela, kjer naj bi uredili večnamenski prostor, pisarno, čajno kuhinjo in sanitarije, naj bi vseboval tudi klet in mansardo, kjer bi društvo shranjevalo pustne maske.

Vrednost celotne investicije ocenjujejo na okrog 80.000 evrov. Bistriška občina jim je za izgradnjo doma do sedaj že namenila 18.000 evrov, 5.000 pa so jih že porabili za odkup zemljišč. »Vložiti bo treba veliko ur prostovoljnega dela, vendar če se lotimo aktivno, bi dom lahko uporabljali že čez tri leta,« optimistično napoveduje Mahne. Vaški dom si v Hujah namreč zelo želijo, saj trenutno nimajo primerne prostora za druženje ter za potrebe delovanja vaške skupnosti in društva. III

FRANK PROIZVODNJA STROJEV
Gornja Bitnja 8
tel.: 05 7147 138
fax.: 05 7147 521
frank@siol.net

izdelava:

- inox in železnih ograj ter konstrukcij
- strojev in transportnih naprav
- transportnih sistemov
- osebnih in tovornih dvigal
- opreme za živilsko industrijo
- opreme za reciklažo odpadkov
- linije za izdelavo pelet
- gorilnikov na pelete

SHOD NA RANTAH V PODGRAJAH

Kočanska zaspanka, vas Podgraje, se je v nedeljo, 19. julija, prebudila iz dolgoletnega spanca. Po 14 letih smo Podgrajci letos ponovno zaplesali v središču svoje vasi - na »Rantah«. Ideja o obuditvi tega lepega običaja se je porodila dvema Podgrajcema, ki sta preštevala koliko muzikantov premorejo Podgraje in koliko glasbenih skupin ima člane prav iz te vasi.

Odločitev je padla. Organiziralo se bo shod, na katerem bodo igrali vsi Podgrajci, ki so večji kateregakoli instrumenta in vsi, ki imajo dobro nabrušene glasilke. Ne boste verjeli, naštel sta kar 18 potencialnih nastopajočih. In potem v akcijo. Sestanek, izdelava plakata, nabava, zbiranje muzikantov ... evforija na vrhuncu. Dan prej vzdušje fantastično, priprave potekajo lahkotno, veselje in pričakovanje neverjetno, spanje je moteno... In dan D...

Ljudje prihajajo od sv. maše, na »Rantah« jih pričaka pesem polnega

Prva naključna skupina, ki je pozdravila Podgrajce, je štela kar 11 članov.

odra muzikantov s staro Podgrajsko himno »Stric Andrejček, kje je vas Podgraje«. Seveda se je potrebno ustaviti, pokramljati, zaplesati, kaj popiti, kupiti srečko na bogatem srečelovu, ... Podgrajski muzikanti povabijo tudi na popoldansko dogajanje: ples, tekmovanje v streljanju,

»podgrajskem nogometu«, škrebanju in druženju, ki je nato trajalo dolgo v noč.

Na odru se je zvrstilo lepo število muzikantov. Tako smo lahko videli in slišali mnoge podgrajske talente, pa podgrajske člane skupin Kvatroriti, Ventilčki, Riziko, Faraoni. In da ne pozabimo, na pomoč sta priskočila tudi prijatelja iz Kutežvega in Zabič. Lepo pa so nas presenetili tudi člani skupin Osminka in Duo Frank, ki so prišli na ples, nato pa še sami odigrali nekaj pesmi. Skratka, oder je bil odprt za vse, ki so želeli pokazati svoje znanje in ljubezen do glasbe. In še to: muzikanti niso imeli niti enih vaj, vse je potekalo spontano, skupine so se oblikovale sproti, dogovori o naslednji skladbi so potekali kar na odru.

Seveda ne smemo pozabiti tudi na druge, »nemuzikante«, brez katerih tega veselja vsekakor ne bi bilo. Shod so finančno podprli Podgrajski fanti, nekaj denarja pa je primaknila tudi Krajevna skupnost, v priprave so mnogi vaščani vložili veliko svojega truda, časa in energije. Pohvaliti je potrebno tudi sosede (na »Rantah«), ki so pridno pomagali in mirno prenašali večdnevni hrup. Zahvala gre tudi številnim sponzorjem, ki so omogočili izvedbo srečelova ter vsem, ki so se shoda udeležili in s svojo prisotnostjo prispevali k čudovitemu vzdušju. Še enkrat hvala vsem! Se vidimo prihodnje leto? **III Organizatorji shoda**

GASILSKI DOM KNEŽAK Z NOVIMI OKNI

Po dobrem letu uspešno zaključnega projekta zamenjave strešne kritine na gasilsko-vaškem domu, se je v mesecu juniju ponovno pokazalo dobro sodelovanje med lokalno skupnostjo in gasilci PGD Knežak, saj smo na gasilskem domu zamenjali tudi dotrajana okna ter vhodna vrata.

Da smo kneški gasilci pomemben mozaik družbenega življenja na zgornjem Pivškem, nam zadnji dve

leti dokazuje tudi Krajevna skupnost Knežak, ki je z aktivnim pristopom dokazala, da ima posluš za vse delujoče na »beumi kamnik«. Tako smo v dobrih dveh letih, z njihovo finančno pomočjo, na gasilskemu domu zamenjali dotrajano azbestno strešno kritino in na predvečer letošnjega dneva državnosti dobili še nova okna. S tem kneški gasilci uspešno nadaljujemo z obnovo doma gasilcev za naše nadaljnje generacije. **III Erik Delost, PGD Knežak**

SREČANJE UPOKOJENCEV NA MAŠUNU

Upokojenci iz Ilirske Bistrice so 17. julija organizirali srečanje na Mašunu, ki so se ga udeležili tudi slovenski upokojenci iz Trsta, ŽPZ Sinji galeb iz Izole in pevci MoPZ Fran Venturini iz Domija. S po dvema zapetima pesmima obeh zborov in domačega upokojenskega zbora Avgust Šuligoj so navdušili kakih dvesto prisotnih na planjavi sredi Mašuna. Program je bil med drugim posvečen stoti obletnici v Podgradu rojenega skladatelja **Radovana Gobca**.

Pozorno in z velikim zanimanjem so prisluhnili razmišljanju dr. **Mateje Kožuh Novak**, predsednice ZDUS, ki je spregovorila o dejavnostih slovenskih upokojencev, zlasti pa o problemih in predvidenih rešitvah, vezanih na delovanje zavarovalnice Vzajemna in o ohranitvi javnega zdravstva. Prisotne so pozdravili tudi predsednik PZDU za Južno Primorko **Marjan Pavlič**, predsednica tržaških

slovenskih upokojencev **Nadja Pahor** in predsednica bistriškega Društva invalidov **Jožica Žibert**.

Združeni zbori so pod dirigentskim vodstvom **Ivana Tavčarja** in **Dimetrija Grlja** ter ob spremljavi **Anke Udovič** in **Vojke Pirih** na harmonikah

ter **Alojza Jagodnika** na basu, zapeli venček ljudskih. Po recitaciji Požigalčeva suknja Mateja Bora, ki jo je izvedel povezovalec programa predsednik DU II. Bistrice **Franc Gombač**, pa je zadonela primorska himna Vstajenje Primorske. Druženje se je zavleklo v pozne večerne ure. III

KŠTD TABOR KALC 1869 NA POTEPANJU PO PREKMURJU

Prvi julijski konec tedna smo se člani in članice KŠTD Tabor Kalc 1869 iz Knežaka v malce okrnjeni zasedbi podali že na tradicionalni društveni izlet v neznano, tokrat na skrajni severovzhod Slovenije. Trije prečudoviti dnevi odkrivanja prekmurske ravnice in njenih bogastev so minili, kot bi trenil.

Spustili smo se po reki Muri in preizkusili svoje veslaške sposobnosti ter opazovali še delujoče mline, se

sprehodili po Otoku Ljubezni in obiskali malce manj tipično rastlinje v tropskem vrtu, kjer so se bohotile številne orhideje, bananovci ... Seveda ni šlo brez blagodejnega namakanja v enih izmed prekmurskih toplic, kjer smo preizkusili raznovrstno vodno ponudbo in ugotovili, da v našem društvu nismo le dobri pevci, ampak tudi izvrstni plavalci.

Malce prestrašeni pred neznanim smo se podali v novodobno športno

disciplino – »paintball«. Po izčrpnih varnostnih navodilih in pripravi smo v simulaciji vojaškega spopada поблиže spoznali vojne razmere, se posluževali različnih taktik in prišli do zaključka, da si vojne v večjem obsegu od preizkušenega zagotovo ne želimo. Preden smo se ločili od prekmurskih ravan, smo v Plečnikovi cerkvi Gospodovega vnebohoda v Bogojini uprizorili manjši pevski nastop z venčkom sakralnih.

Jubilejno 15. pevsko sezono smo tako v društvu sklenili s koristnim športnim in turističnim udejstvom. Prihodnjo sezono pa se že veselimo novih podvigov, pa tudi novih pevk in pevcev, ki so v našem društvu zmeraj dobrodošli. Skupaj bomo kulturi še lažje dajali krila. III
Jernej Biščak

Vaše prispevke nam lahko pošljete do 20. v mesecu na e-naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si.

Vabljeni k sodelovanju!

ROMANJE K LURŠKI MATERI BOŽJI

V Ilirski Bistrici že dvajset let delujejo skupine starejših za samopomoč. V društvo Jesen je vključenih pet skupin bistriškega Doma starejših občanov in dve zunanji skupini. Namen skupin je druženje, pogovor, utrjevanje prijateljskih vezi in osmišljanje tretjega življenjskega obdobja. Člani skupin se s svojimi voditeljicami srečujejo enkrat tedensko. V juniju se vse skupine podajo na skupno romanje v Lipico k Lurški materi božji.

Letošnje romanje je bilo že deseto. 30. junija smo se člani skupin, voditeljice in spremljevalci v popoldanskem času zbrali na avtobusni postaji in se odpeljali proti Postojni. Tam se nam je pridružila skupina iz Postojne in skupaj smo nadaljevali pot proti Lipici.

Na avtobusu nas je pozdravila voditeljica Azra in nam zaželela srečno pot in veselo druženje. Med potjo nam je gospa Žbogarjeva povedala nekaj o gradu Kalč. Po prihodu v Lipico smo se peš odpravili proti votlini, kjer stoji oltar. Srečali smo znane obraze članov skupin iz Sežane, Dutovelj in Cerknice. Priso-

stvovali smo mašnemu bogoslužju.

Končani maši je sledil kulturni program ženskega pevskega zbora iz Cerknice in nastop »naše bistričanke« gospa Alenke Penko, ki nam je v harijskem narečju povedala prigodo iz zdravstvenega doma. Veliko je imela opraviti z medicinsko sestro,

saj je do zdravnika komaj prišla. Na smejali smo se do solz. Udeleženci smo se pogostili z dobrotami, ki smo jih prinesli s seboj. Na avtobusu je svojo harmoniko raztegnila gospa Ankica, ki z društvom sodeluje že več let. **III Azra I. Derenčin in Alenka Dolgan**

»KAR V DOBREM PASA ...«

Prav smešno je, kako kdaj naključno pade kakšna dobra ideja za novo vižo. Tako na primer sem pred nekaj meseci delal zjutraj ... in kot ponavadi ob sedmih skočil na kavo do avtomata. V našem podjetju je na srečo še ostalo malo socializma in tudi ženske še nimajo rdečih pentelj v laseh. Tam je bila že šefica in me vprašala, kod sem prejšnji vikend vandra. »Na Štajerskem sem bil, na neki promociji«, sem odvrnil. »Hja, kar v dobrem pasa, ne v slabem,« je rekla.

To splošno frazo rad uporabi kdaj tudi moj stric Refošek, ko v hramu kdaj za praznike skupaj skrbiva, da se vino ne skisa. In evo – novo besedilo mi je tisto sekundo zazvenelo v glavi ...

*Kar v dobrem pasa, ostane,
so lejpe in slabe stvari.
Tja v srce sam tistu zakljeni,
kar od dobrih dobi se ljudi*

Ansambel Erazem iz okolice Postojne se je z njim predstavil na Števerjanskem festivalu, ki se je odvijal pod borovci, v vasi Števerjan med našimi zamejskimi Slovenci. Kot posebnost so pri izvedbi uporabili tudi

afriško glasbilo kazoo in zvonček. Fanta in dekle so dobili nagrado za najboljši trio. Na koncu pa smo se vsi strinjali, da kar v dobrem pasa, ostane. **III MV**

**Društvo PIŠKOTEK Knežak in
KŠTD Tabor Kalc 1869 Knežak**

pripravljata pester izbor prireditev ob vašem shodu

»VELIKI ŠMAREN V KNEŽAKU«

ČETRTEK, 13. avgust 2009

Ob 20.00 v dvorani gasilskega doma

- Okrogla miza »MOŽNOSTI RAZVOJA TURIZMA NA PO-DEŽELJU« s sodelovanjem številnih gostov in s predstavitvijo idejne zasnove učnih poti »Spoznajte Knežak« in »Voda, travniki, gozdni rob«. Možnost ogleda spominske sobe o razvoju gasilstva v Knežaku.

PETEK, 14. avgust 2009

Ob 17.00 pri osnovni šoli

- OTROŠKE DELAVNICE in OTROŠKI PLES s skupino Malibu Za različne aktivnosti otrok bodo poskrbeli številni animatorji

Od 20.00 dalje pri osnovni šoli

- PLES IN ZABAVA Z GLASBENO SKUPINO »MALIBU«
- NASTOP PRIZNANE DALMATINSKE KLAPE
- PONUDBA RIBJIH JEDI
- 100 BREZPLAČNIH »ŠKROPČKOV« s svežo studenčnico z Lukece

**** VSTOPNINA 5,00 EUR

SOBOTA, 15. avgust 2009

Ob 10.00 v župnijski cerkvi Marijinega vnebovzetja

- SVEČANA SVETA MAŠA

Ob 18.00 pri osnovni šoli

- OTROŠKE DELAVNICE na temo rastlinstvo in živalstvo v naši okolici in rekreacija skozi igro za najmlajše – vodijo številni animatorji

Od 20.00 dalje pri osnovni šoli

- PLES IN ZABAVA Z ANSAMBLOM »ZAPELJIVKE«
- NASTOP SKUPINE TREBUŠNIH PLESALK
- DEGUSTACIJA KRAŠKIH SPECIALITET

**** VSTOPNINA 5,00 EUR

Prireditve pri osnovni šoli bodo v velikem prireditvenem šotoru, kjer bo na ogled tudi **razstava fotografij in slik domačih avtorjev**.

Ohranjamo tradicijo shoda in ji dodajamo nove vrednote! Prispevajte k tem prizadevanjem in obiščite prireditve v čim večjem številu.

PRIJAZNO VABLJENI!

Prireditve so podprli:

**Letos gremo na
že četrto**

MALOJUŽNO

**Prireditve bo potekala na dvorišču gradu
na Dolnjem Zemonu**

V petek 21. avgust 2009

20.00 Gledališka komedija v izvedbi KD Grad
OH CET BO

V soboto 22. avgust 2009

16.00 Priprava tradicionalnih jedi
16.00 Prikaz starih iger
17.30 Kulturni program
18.00 Degustacija pripravljenih jedi
18.00 Zabava z skupino Q1

Veselimo se vašega obiska!

Vstop na vse prireditve je brezplačen

Skupine se lahko za sodelovanje prijavijo po tel. št.
031/329 364.

DEKANIJSKO ROMANJE NA SOZE

15. avgusta ob prazniku Marijinega vnebovzetja vas ob 18. uri vabimo na dekanijsko romanje s sv. mašo na Soze k Mariji Pomagaj v naše »male Brezje«.

Po maši bodo pete litanije Matere Božje z marijanskimi odpevi, blagoslov cvetja in zdravilnih zelišč, obnovevitev posvetitve slovenskega naroda Materi Božji ter kulturni program.

8. septembra letos praznujemo 70-letnico kronanja Marijine podobe na Sozah. V ta namen smo že v lanskem letu ustanovili poseben sklad za nakup »bandere« Marije Pomagaj. Saldo sklada je trenutno 79,79 evrov. Upamo, da bomo to pomembno obletnico obeležili z novo »bandero«, ki jo bodo izdelali v ilirskobistriškem VDC-ju. Za vaše darove, ki jih lahko nakažete na TRR št. 10100-0035792607, sklic 1309 (namen: za nakup bandere), se vam že vnaprej iskreno zahvaljujemo.

Vabimo vas na romanje 15. avgusta, na praznik Marijinega vnebovzetja, in na obhajanje 70-letnice kronanja, ki bo v nedeljo, 13. septembra.

Marija nas čaka, da nam podeli svoj materinski blagoslov.

ODBOR KGZS O PROBLEMATIKI KMETIJSTVA NA BISTRIŠKEM

V zadnjem času je zaznati večje zanimanje za problematiko kmetijstva v občini Ilirska Bistrica. Seveda ne gre le za ocenjevanje trenutnega stanja našega kmetijstva, ampak mu želimo poiskati novo, boljše pot v prihodnost. Kmetje na Bistriškem se že skoraj dve desetletji srečujemo s problematiko neorganiziranega odkupa kmetijskih pridelkov. Stečaj Hmežad Kmetijske zadruge oz. prenehanje delovanja več kmetijskih zadrug je pripeljal do zmanjšanja kmetijske proizvodnje v vseh panogah - v govedoreji, sadjarstvu, zelenjadarstvu itd.

Z nedavno odpovedjo odkupa mleka s strani Mlekarnice Vipava so se Kmetijska zadruga Ilirska Bistrica in pridelovalci mleka ponovno znašli v nezavidljivem položaju. Člani Odbora Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS), območne enote Postojna, izpostava Ilirska Bistrica, smo na junijski seji tako med drugim obravnavali tudi problematiko odkupa mleka oz. problematiko neorganiziranosti kmetijskih proizvajalcev na območju občine Ilirska Bistrica.

Po informacijah je na našem območju pripravljena prevzeti in organizirati odkup kmetijskih pridelkov KGZ Cerknica. Omenjena zadruga ima

stabilno poslovanje in je ena večjih zadrug, saj je s trženjem kmetijskih pridelkov našla pot v območje več občin. Po mnenju članov bistriškega odbora KGZS bi prihod KGZ Cerknica na naše območje pomenil možnost organizirane prodaje kmetijskih proizvodov, kot so mleko, meso, les, sadje in ostalo, zato odbor, v katerem smo voljeni predstavniki kmetov iz naše občine, KGZ Cerknica izreka vso podporo.

Člani KGZS smo mnenja, da bi morali to možnost realno izkoristiti za to, da se na tem področju uresniči dejanski zasuk kmetijstva v prihodnost. Zavedamo se odgovornosti in zahtev-

nosti naloge, a pogoji za uspeh so dani že s tem, da se v okviru razpoložljivih sredstev začne obravnavati problem kmetijstva v bistriški občini brez ideoloških pogledov ali parcialnih interesov. Ti naj ostanejo stvar preteklosti in opomin, kako se ne sme delati. V odboru smo mnenja, da je nujno preseči s preteklostjo, kakršna koli je že bila, v korist uspešne prihodnosti na področju kmetijstva. Zavedamo se, da lahko le večja in močnejša kmetijska zadruga organizira dolgoročno poslovanje, ne nazadnje pa tudi dolgoročno načrtovanje kmetijske proizvodnje.

Odbor izpostave je obravnaval tudi zaključke okrogle mize na temo škode zaradi divjadi, storjene v marcu. Kljub opozarjanju na to problematiko se škode, ki jih povzročajo predvsem divji prašiči, medvedi in krokarji, še naprej povečujejo. **Tonjo Janežič** je predlagal, da KSS nudi lovskim družinam informacije glede višine pridelka posameznih kmetijskih rastlin na posamičnih območjih občine zaradi lažjega ugotavljanja višine škode. **Vinko Primc** je opozoril na vedno večji problem nevzdrževanih poljskih in gozdnih poti, člani pa so na pobudo predsednika odbora **Florjana Peternelja** razpravljali tudi o suši v letošnjem letu, ki se že odraža na pridelku. T. Janežič je ob koncu predlagal, da bi naslednjo sejo izpeljali v Il. Bistrici v okviru prireditve Kmetijska tržnica. **III Florjan Peternelj in Tonjo Janežič**

OBVESTILO KMETIJSKIM PROIZVAJALCEM

Skladno z novim Pravilnikom o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti (Uradni list RS št. 37/09), ki je stopil v veljavo dne 02. junija 2009, lokalna skupnost – Občina ne izdaja več potrdil o lastni letni kmetijski proizvodnji.

Kmetijski proizvajalci, ki svoje pridelke prodajajo na tržnicah in stojnicah, dokazujejo izvor blaga oziroma lastno proizvodnjo z vpisom v Register kmečkih gospodarstev, kamor se morajo vpisati skladno z določili 5. točke 141. člena Zakona o kmetijstvu (Ur. list RS, št. 45/2008).

Za vsa dodatna pojasnila smo na razpolago na Oddelku za gospodarstvo in finance Občine Ilirska Bistrica (Tanja Šajina) ali po e-mailu: tanja.sajina@ilirska-bistrica.si.

OŠ KUTEŽEVO BREZ USTREZNE PITNE VODE

Na OŠ Podgora Kuteževo so že dva meseca brez ustrezne pitne vode. Analize vode so namreč pokazale prisotnost fekalnega onesnaženja vode. Ker se približuje novo šolsko leto, je ravnateljica šole Mirjam Vrh problem izpostavila na zadnji seji občinskega sveta

Kot je pojasnila ravnateljica **Mirjam Vrh**, so na šoli v začetku junija prejeli dopis Komunalnega podjetja Ilirska Bistrica, v katerem se ta na podlagi ugotovitev sanitarne inšpekcije o onesnaženosti vode odpoveduje statusu formalnega oskrbovalca pitne vode tega zavoda, vodstvo šole pa naproša, naj se obrne na dejanskega oskrbovalca, to je Krajevna skupnost Kuteževo.

Na šoli zato v skladu z navodili že od junija za potrebe v kuhinji vodo prekuhavajo in kupujejo ustekleničeno vodo, nad umivalniki pa so povsod izobesili napise, ki opozarjajo, da voda ni pitna. Kot je povedala ravnateljica, so se v tem času v šoli in vrtcu pojavile tudi prebavne motnje otrok, v 1. razredu pa je eden od otrok zbolel za meningitisom in se trenutno zdravi v Kliničnem centru. Okužba seveda ni nujno povezana z uporabo onesnažene pitne vode, vendar pa je možna. »Kot vzgojno-izobraževalni zavod nujno potrebujemo ustrezno pitno vodo, ki je tudi osnovna dobrina. Resnično upam, da bodo pristojni do začetka šolskega leta problem rešili in nam

zagotovili pitno vodo,« opozarja ravnateljica.

Kot je pojasnil direktor Komunalnega podjetja **Igor Maljevac**, se prebivalci vasi Trpčane, Kuteževo, Podgraje in Zabiče s pitno vodo oskrbujejo iz lokalnih vodnih virov, na katerega je priključena tudi OŠ Kuteževo. »Komunalno podjetje je šoli do sedaj sicer izstavljalo račune za vodarino, vendar le zato, ker KS Kuteževo težko izvede obračun za javni zavod. Dejanski oskrbovalec šole pa je KS Kuteževo, ki ji komunalna sredstva od vodarine odbije v sušnem obdobju, ko se omenjene vasi lahko oskrbujejo z bistriško vodo,« pojasnjuje Maljevac

Sanitarna inšpektorica **Andreja Rebec** navaja, da v primeru lokalnih vodnih virov do uporabnikov pri teka surova voda brez predhodne obdelave – čiščenja, filtracije in dezinfekcije. Problem zato predstavlja predvsem mikrobiološka onesna-

ženost vode s fekalnimi onesnaževalci. »Prisotnost bakterij fekalnega izvora v pitni vodi lahko pri osebah, ki uživajo takšno vodo povzroči gastrointestinalne motnje kot so driska, bruhanje, dehidracija ... Še posebej nevarne so lahko za dojenčke in mlajše otroke, starejše osebe in bolnike, ki imajo zmanjšano telesno odpornost,« opozarja A. Rebec.

Predsednik KS Kuteževo **Rudi Celin** je povedal, da se zavedajo odgovornosti glede oskrbe prebivalcev vasi in šole s pitno vodo, da dragocega lokalnega vodnega vira ne želijo ukiniti, saj se z njim oskrbujejo že številne generacije. Problema z mikrobiološko onesnaženostjo vode sicer ne zanikajo, vendar pa je po besedah Celina to običajen pojav, ki je prisoten predvsem v poletnih mesecih.

V KS Kuteževo so že pristopili k reševanju problema. Na zboru krajanov so se odločili, da bodo na vodovodni sistem namestili klorator oz. napravo za dezinfekcijo vode. Pred namestitvijo naprave bodo potrebna tudi manjša gradbena dela na vodnem viru, kot je čiščenje in dezinfekcija rezervoarja. Vendar pa Celin upa, da jim bo uspelo izvesti vsa dela še pred začetkom šolskega leta. Strošek investicije bodo poravnali s prispevki iz vodarine, ki jo bodo nekoliko povišali, uvedli pa so tudi plačilo prispevka po priključku za posamezno gospodinjstvo. III

TOKRAT PA ZARES!

Ko sta 16. junija 2009 župan Anton Šenkinc in direktor GP Marc iz Ajdovščine podpisala pogodbo za rekonstrukcijo osnovne šole v Jelšanah, so si tudi največji nejeverneži oddahnili. Prenova, ki jo čakamo že dolgo vrsto let, se končno začneja!

Zadnje dni šolskega leta se je šola spremenila v veliko mravljišče. Prav vse zaposlene je prevzelo vznemirljivo navdušenje. Učenci so kar tekmovali, kdo bo več naredil, kdo odnesel več stolov in zabojev knjig ter učil, ki smo jih začeli seliti, kdo prej priskočil na pomoč, kjer je treba. Še nikoli nismo doživeli toliko pozitivnega delovnega optimizma kot ta teden. Do 4. julija morajo

ostati goli zidovi, saj se pričenjajo notranja gradbena dela.

Pri selitvi so nam pomagali mnogi in radi bi se zahvalili vsem, še posebej

pa obema KS, Jelšane in Novokračine, g. župniku Francu Rasporju, PGD Jelšane ter družinama Boštjančič in Klepac, ki so nam odstopili svoje prostore, da smo lahko uskladiščili opremo, g. Igorju Apathu, ki nam je posodil traktor za odvoz, g. Jožku Štembergerju in sinovoma Sandiju in Alešu, ki so nam s svojim traktorjem pomagali vse dni, g. Duližu in sinu Tomu Boštjančiču, pa tudi g. Igorju Brozini, Janiju Bobnarju in Domnu Saftiču.

Upamo, da bodo dela potekala po načrtu in da bomo novo šolsko leto začeli v obstoječih obnovljenih prostorih, pa tudi v novem prizidku. III
Nika Stock

ODLIČNI NA MEDNARODNEM TEKMOVANJU V LOGIKI

Na OŠ Antona Žnidaršiča smo se že drugo leto priključili enemu izmed najbolj priljubljenih mednarodnih tekmovanj iz logike z imenom »**GENIUS LOGICUS**«. Na tem tekmovanju smo sodelovali še s sedmimi drugimi državami, s Slovaško, Češko, Poljsko, Madžarsko, Hrvaško, Romunijo in Rusijo. Tekmovanja so se na naši šoli ude-

ležili učenci: **Mojca Primc, Saranda Zogaj in Nastja Šenkinc** iz 6. razreda, **Jan Ujčič, Erika Milutinovič, Lara Tomič - Bevčič in Lara Razpor** iz 7. razreda, **Anja Moran, Andrej Iskra, Kristina Šlosar, Tery Žeželj, Ana Penko, Monika Derenčin, Špela Grbec in Petra Tomažič** iz 8. razreda ter **Blaž Blokar** iz 9. razreda. Vsebinska tekmovanja je bila reševanje

nalog, problemov in rebusov. Tekmovanje je bilo sestavljeno dvojno. Najprej se je bilo treba dokazati na **korespondenčnem tekmovanju** – tekmovanju brez merjenja časa, v okviru katerega so imeli tekmovalci na voljo 23 nalog. Za reševanje so imeli na voljo približno 6 tednov, od novembra do decembra 2008.

Naši učenki **Nastji Šenkinc** se je uspelo uvrstiti v najvišjo skupino prejemnikov priznanj in dobila je naziv »**odličen mednarodni reševalec nalog**«. Poleg Nastje je še 12 učencev prejelo zlato priznanje kot odličen reševalec nalog, dva učenca srebrno priznanje in ena učenka bronasto. Drugi del tekmovanja je bil zahtevnejši, saj je potekal z merjenjem časa (v mesecu marcu 2009), kjer so učenci reševali 10 nalog v času 70 minut. **Tekmovanje z merjenjem časa** se izvaja na vseh vključenih šolah v vseh državah pod koordinatorskim nadzorom. Reševanje nalog je potekalo preko spleta (on-line). Naši tekmovalci so se odrezali odlično, saj so na državni ravni dosegli naslednje rezultate: 1. mesto **Mojca Primc**, 2. mesto **Saranda Zogaj** in 3. mesto **Jan Ujčič**.

V mednarodnem merilu pa so dosegli uvrstitve med 27. in 42. mestom. Tudi drugi učenci so se zelo dobro uvrstili, saj so dosegli skupaj 8 zlatih priznanj in 8 srebrnih priznanj. Vsem sodelujočim učencem iskrene čestitke za dosežen uspeh, predvsem pa učencem Mojci, Sarandi in Janu za osvojena prva tri mesta. Ker so priznanja prispela na šolo, ko se je pouk že končal, jih boste prejeli v mesecu septembru. Prijetne in zaslužene počitnice! **III Mentorica Nataša Olenik**

NOVA IGRALA V JELŠANSKEM VRTCU

Projekt prenove vrtčevega igrišča ob OŠ Jelšane je v tem letu dobil viden rezultat. Pod budnim očesom ravnateljice **Branke Špende Mandič** je hišnik **Janko Ferlež** postavil lično leseno ograjo in zavaroval otroke pred nevarnim spomenikom padlim borcem med II. svetovno vojno. Prav tako je zaprl vstop na parkirni prostor pred šolo. Otroci pa so se najbolj razveselili novih sodobnih igral.

V imenu Šolskega sklada, ge. ravna-

teljice, zaposlenih in otrok v vrtcu se najlepše zahvaljujemo sponzorjem projekta in financerju: **Občini Il. Bistrica, Uradu župana g. Antona Šenkinca**, Krajevni skupnosti Jelšane, Zdenku Saftiču, s.p., ravnateljici Branki Špende Mandič, Banki Koper, poslovna enota Il. Bistrica, Mercatorju, d.d., nakupovalni center Il. Bistrica.

Hvala, ker ste otrokom omogočili lepše otroštvo. **III Vzgoj. Irena Tomšič**

TRIJER DRŽAVNI NASLOVI ZA MLADA BALINARJA

V Balinarskem klubu Zabiče so izjemno ponosni na velik uspeh mladih balinarjev, 13-letnega Lana Timoteja Ličana in leto dni starejšega Andraža Ličana, ki sta za domačo ekipo letos osvojila kar tri naslove državnih prvakov.

Prvi naslov v kategoriji dečkov do 14. let je za Zabiče osvojil **Andraž Ličan** na državnem prvenstvu v natančnem zbijanju, ki je konec maja potekalo v Rogaški Slatini. Že čez 14 dni pa je osvojil še naslov državnega prvaka v hitrostnem zbijanju. **Lan Timotej Ličan** pa se je na tekmovanju v hitrostnem zbijanju, kjer se je pomerilo 24 najboljših iz cele Slovenije, uvrstil na sedmo mesto. S skupnimi močmi sta nato v štafetnem zbijanju osvojila še tretji naslov prvakov. Nastopila sta tudi v disciplini igra v krog, kjer je Lan T. Ličan dosegel četrto mesto, v igri dvojic pa sta skupaj osvojila sedmo mesto. Trenutno se pripravljata na jesenski nastop v okviru državnega prvenstva v disciplini posamezno.

Vsi ti uspehi mladih balinarjev iz Zabič so vzbudili pozornost tudi pri vodilnih iz Balinarske zveze Slovenije, ki so ju povebili v državno reprezentanco Slovenije. Barve Slovenije

Lan Timotej Ličan in Andraž Ličan

sta Lan in Timotej skupaj še s štirimi vrstniki iz Slovenije že zastopala na četverboju nacij v Francoskem Evijanu 4. in 5. julija, kjer so zasedli končno 3. mesto. Skupina dečkov balinarskega kluba iz Zabič, ki jo poleg Lana in Timoteja sestavljajo še **Matic Hrenovec**, **Nik Poklar** in **Etien Celin**, igra tudi v državni ligi za dečke, kjer so do sedaj zabeležili že tri zmage na štirih tekmah. Kot je povedal **David Šircelj**, ki v BK Zabiče

vodi skupino dečkov, upajo, da bodo letos še izboljšali lansko uvrstitev v državni ligi, ko so zasedli 3. mesto.

Balinarski klub Zabiče, ki je bil ustanovljen leta 1987, dosega odlične uspehe tudi s člansko ekipo, ki igra v slovenski super ligi. Trenutno zasedajo 4. mesto na državni lestvici, do konca pa jih ločijo še štiri tekme. Za tretje uvrščeno ekipo zastajajo le za točko, zato je njihov cilj osvojitve 3. mesta. Člansko ekipo sestavlja devet igralcev, ki trenirajo pod vodstvom **Jožeta Celina**, predsednika BK Zabiče. V super ligo so se prebili leta 2004 in v tem času so se že za vihteli na drugo mesto in tako postali slovenski vice prvaki, s čimer so se uvrstili tudi v evropski pokal.

Nekaj vrhunskih uspehov pa so dosegli tudi posamezni člani ekipe iz Zabič. **David Šircelj** je na državnem prvenstvu za člane v hitrostnem zbijanju, ki je potekalo junija letos, dosegel tretje mesto, **Igor Šircelj** pa je aprila letos s slovensko reprezentanco na Hrvaškem osvojil prvo mesto v četverboju do 23 let. Leta 2006 pa je na svetovnem prvenstvu v mladinski kategoriji v Italiji osvojil drugo mesto. III

ŽE ČETRTIČ DRŽAVNE PRVAKINJE V KARATEJU

Karate zveza Slovenije je v sodelovanju s Karate društvom Loče v nedeljo, 7. junija 2009, v Športni dvorani Slovenske Konjice organizirala Dr-

žavno prvenstvo v ekipnih katah in v ekipnih borbah za vse starostne kategorije. Na tekmovanju je sodelovalo 114 ekip iz 34 klubov.

Ekipo mlajših deklic je osvojila odlično drugo mesto

Na državnem prvenstvu sta bistriški Shotokan karate klub Muha Špela zastopali dve ekipi, in sicer ekipa mlajših deklic in ekipa starejših deklic. Na tekmovanju sta se obe ekipi odlično odrezali in se povzpeli na sam vrh slovenskega karateja.

Mlajša ekipa, ki so jo sestavljale **Nika Blokar**, **Pia Jenko** in **Ajša Tomšič Bazina**, je v kategoriji mlajših deklic prvič nastopila na državnem prvenstvu in kljub debitantskemu nastopu osvojila odlično drugo mesto. V kategoriji starejših deklic pa so **Urška Jenko**, **Anita Janežič** in **Teja Jenko** na omenjenem tekmovanju letos osvojile že četrti naslov državnih prvakinj ter tako postale najboljše v državi in ostale neporažene že dolge štiri leta.

Dekletom iskrene čestitke za oba dosežena naslova! III Shotokan karate klub Muha Špela

2. BISTRIŠKI TEK

Tekaško društvo Bistrce je v soboto, 27. junija, izpeljalo drugi Bistriški tek, ki šteje za točke pokala Primorskih novic in za slovenski pokal.

Na Črnih njivah, kjer je bil štart teka, se je zbralo 144 odraslih tekačev in okrog 40 otrok in mladih. Kot je povedal predsednik TD Bistrce **Gregor Kosič**, se je letos število tekmovalcev skoraj podvojilo, odzivi tekačev pa so bili zelo dobri. Tek v članski konkurenci je potekal po 10 kilometrov dolgi progi, ki je speljana po makadamskih poteh skozi borov gozd, neposredno pod slemenom Volovje rebri.

Absolutni zmagovalec v članski konkurenci je bil **Uroš Vodopivec**, član ŠD Nanos, s časom 35:08.9, med ženskami pa je zmago slavila **Aleksandra Fortin**, prav tako članica ŠD Nanos, s časom 40:42.7. Organizatorji so jima poleg pokalov namenili po sto evrov denarne nagrade. Letos je bil novost tek v mladinski konkurenci, kjer se je pomerilo 21 mladih na progah od 300 do 2000 metrov. Med zmagovalci je bila tudi domačinka **Lara Štebgar**, članica TD Bistrce. Organizatorji pa so poskrbeli tudi za najmlajše, ki so svoje spretnosti preizkusili na cici teku.

TD Bistrce, ki je bilo ustanovljeno leta 2007, šteje okrog 50 članov, pod njihovi okriljem pa trenira tudi 30 otrok, ki jih v atletski šoli vodi **Vesna Boštjančič**. Letos se bodo udeležili tekmovanja v okviru kraško-notranske atletske lige, ki poteka pod okriljem Atletske zveze Slovenije. V društvu imajo tri atletske trenerje, ki vodijo tekaške tečaje tako za začetnike kot tudi za bolj izkušene tekače. Kot je povedal Kosič, si prizadevajo za obnovo in ureditev atletskega stadiona v Trnovem, o čemer se že pogovarjajo z občino in Atletsko zvezo.

TD Bistrce bo v sodelovanju z atletskim trenerjem **Urbanom Praprotnikom** organiziralo že tretji tekaški tečaj, ki bo v nedeljo, 13. septembra, na stadionu v Trnovem. Med 10. in 14. uro bo potekal tekaški tečaj za začetnike, ob 15. do 18. ure pa bo sledil nadaljevalni tečaj. Prijavite se lahko do zapolnitve prostih mest po elektronski pošti urban@tekaskitrener.si ali po telefonu št. 051 346 897. Več na spletni strani društva www.tdbistrce.org. III

Društvo Prijatelji Informiranja, Športa,
Kulture, Okolja, Turizma, Ekologije Knežak

Društvo PIŠKOTEK Knežak

VAS VABI NA DAN DRUŽINSKE IN DRUŠTVENE REKREACIJE

V NEDELJO, 30. AVGUSTA, S PRIČETKOM OB 15. URI
NA MAŠUNU

Pripravljamo zanimiv družabno - rekreacijski popoldan
Za vse generacije, v čudovitem okolju mašunskih gozdov,
ki vas bo spodbudil k večji telesni aktivnosti in k zdravemu načinu življenja.

V »TROJKAH« BOSTE LAHKO SODELOVALI:

- v počasni »polževi« vožnji s kolesom
- bližanju krogel »kugel« v krog
- metu na koš in brcanju na gol
- vlečenju vrvi »štrika«

Vsi sodelujoči bodo nagrajeni z lepimi praktičnimi nagradami.

V SODELOVANJU Z ZDRAVSTVENIM DOMOM ILIRSKA BISTRICA BOMO
NA »TESTU HOJE NA 2 KM«
PREIZKUSILI VAŠO TELESNO PRIPRAVLJENOST IN VAM SVETOVALI .

Seveda boste imeli možnost tudi za vse druge oblike rekreacije: balinanje, pohodništvo, kolesarstvo, odbojka, badminton ... In dobili veliko gradiv in usmeritev za zdravo življenje, gibanje in naravi prijazno rekreacijo.

Prijazno vabljeni z našim geslom:

»VEČ NAS BO - LEPŠE NAM BO!«

Prireditev je podprla

Pridržujemo si pravico sprememb programa.

Dodatne informacije: 041 565 471

15. MEDNARODNA DIRKA V ILIRSKI BISTRICI

Tokratna jubilejna, 15. mednarodna gorsko hitrostna dirka Petrol Ferrari, ki se je odvijala zadnjo soboto in nedeljo v juliju na progi med Il. Bistrico in Šembijami, je tudi letos postregla z vrhunskim spektaklom, ki ga je spremljalo okrog 20.000 gledalcev. Dirka je že tretje leto zapored štela za točke evropskega prvenstva ter točke državnih prvenstev Slovenije in Avstrije.

Da je avtomobilizem eden najdražjih športov, se je potrdilo tudi tokrat, saj je bil zaradi splošne gospodarske krize seznam voznikov nekoliko krajši kot prejšnja leta. Med 122 prijavljenimi tekmovalci ni bilo tokrat zaslediti nobenega Bistričana. Prav tako se za sodelovanje ni odločil domači avtomobilistični klub SEC racing team, ki je bil prisoten na prejšnjih dirkah.

Kljub temu pa so se dirke udeležili vsi najboljši evropski dirkači na čelu z Regalom, Faggiolijem, Petitom in ostalimi in spektakel je bil zagoto-

Zmagovalec dirke Italijan Simone Faggioli (foto: Simon Špilar)

vljen. Organizatorji pa so poskrbeli, da je dirka v Ilirski Bistrici ubranila naziv največje avtomobilistične prireditve v Sloveniji. Tekmovalce in obiskovalce je na nedeljski svečani otvoritvi dirke nagovoril tudi bistriški župan **Anton Šenkinc**.

Zmagovalec dirke v Ilirski Bistrici je

Italijan **Simone Faggioli**, ki je ugnal lanskega zmagovalca **Lionela Regala**, tretje mesto pa je pripadlo **Sebastienu Petitu**. Med slovenskimi tekmovalci je bil najbolje uvrščen **Vladimir Stankovič** na osmem mestu, v boju za točke državnega prvenstva pa je zmago slavil **Milan Bubnič** iz Klenika pri Pivki. III

NOGOMETNA ŠOLA AC MILAN JUNIOR CAMP 2009

Banka Koper, d.d., in Mestna občina Koper sta v Kopru, od 25. do 27. junija, v sodelovanju z nogometnim klubom AC Milan in njegovim glavnim sponzorjem Intesa Sanpaolo organizirala ekskluzivno nogometno šolo AC MILAN JUNIOR CAMP 2009.

Vrhunske nogometne šole na koprski Bonifiki se je udeležilo 110 dečkov starih od 9 do 13 let iz vse Slovenije. Dečki, ki so bili izbrani na različnih žrebanjih in v okviru svojih nogometnih klubov, so tri dni uživali v družbi vrhunskih nogometnih strokovnjakov. Žreb za sodelovanje je bil zelo naklonjen tudi dečkom iz naše občine, saj je bilo izžrebanih kar pet, in sicer: **Gasper Šajina**, **Blaž Dodič**, **Alex Kinkela Tavič** in **Kristijan Dodič**, vsi štirje iz Podgrada, ter **Lovro Škrlič** iz Velike Bukovice.

Program nogometnega campa je poleg dveh treningov dnevno vključeval še mnoge druge aktivnosti – kopanje, obisk muzejev, vožnjo z mestnim vlakcem in drugo.

Nogometna šola je v več kot desetih letih potekala v preko 100 državah sveta, vanjo pa je vsako leto vključenih preko 10.000 udeležencev, v naši državi pa se je letos odvijala prvič. Program šole je zasnovan tako, da mladi nogometaši pridobijo veliko tehničnih in taktičnih nogometnih veščin. Vključuje tako fizične kot psihične elemente nogometa,

otroci se učijo in hkrati tudi zabavajo. Šola poteka pod budnim očesom uradnih licenciranih trenerjev mladinske sekcije AC Milana.

Dečki so bili nad nogometno šolo in spremljajočimi aktivnostmi navdušeni. Vsi so tudi dobili originalen dres in nogometno žogo Addidas AC Milan. III

O NASTANKU, POMENU IN RAZVOJU MAŠUNA

Številnim neprecenljivim publikacijam, ki pomembno prispevajo k ohranitvi domače kulturne in zgodovinske dediščine se je pred kratkim pridružila še knjiga »Mašun, nastanek, razvoj in pomen gozdarske naselbine« avtorja Gregorja Bolčine.

Knjiga je izšla v okviru zbirke Ilirske teme, izdala pa sta jo Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica in Gostišče Mašun ob finančni podpori sponzorjev in bistriške občine. Gre za knjižno objavo diplomskega dela **Gregorja Bolčine**, inženirja gozdarstva, doma iz Koritnic, ki je obsežno delo o zgodovini gozdne pristave Mašun zagovarjal leta 1997 na oddelku za gozdarstvo Biotehnične fakultete v Ljubljani. Ideja o knjižni objavi dela je zorela že vrsto let in letos je knjiga končno ugledala luč sveta. Avtor je besedilo dopolnil s številnimi dokumenti, zemljevidi in fotografijami, tako da celotno delo obsega 160 strani.

Bolčina, ki se je na Mašunu tudi rodil in ga zato z njim veže posebna vez, je že od malih nog z veliko vnemo in zanimanjem prebiral razne zgodovinske zapise, kar je še danes ostal njegov velik hobi, kot pravi sam. Knjigo je posvetil spominu na svojega pokojnega očeta, ki se je

Fotografija na naslovnici prikazuje nekdanji lovski dvorec

kot lovski čuvaj na Mašunu smrtno ponesrečil. V njej temeljito opisuje nastanek, razvoj in pomen gozdarske naselbine Mašun, ki je edina preživela svoje »sestre« - Okrogolino, Gomance in ostale v snežniških gozdovih.

Mašun, idilična gozdarska naselbina v osrčju snežniških gozdov, ki leži na nadmorski višini 1024 metrov, je danes prepoznaven predvsem po dveh stolpih, ki sta edina ostanka lovskega dvorca oz. gozdarske hiše, ki so je zgradili leta 1874 z namenom lažjega nadziranja in varovanja graščinskih gozdov. Zgodovina te zgradbe je izjemno pestra in natančno opisana

v knjigi. Večkrat je bila porušena in požgana, vendar so jo vsakič uspeli obnoviti. Nazadnje so si za obnovo dvorca prizadevali po drugi svetovni vojni, ko je bila zgradba požgana. V njej so želeli urediti nastanitve za potrebe gozdarjev, vendar pa je ideja v tistem času preveč dišala po obujanju fevdalizma in dvorec je leta 1956 dokončno padel. Material, ki je ostal od porušenega dvorca so namreč porabili za izgradnjo lovske hiše Mašun. »Stolpa sta ostala zgolj po srečnem naključju, ker so ju zidarji uporabljali za spravilo materiala in za prenočitve,« je nesrečno usodo dvorca opisal Gregor Bolčina.^{III}

NAŠA DEDIŠČINA: MUŠJA JAMA

V naši bližini se nahaja eno najpomembnejših arheoloških najdišč v slovenskem prostoru, njegov pomen sega tudi izven meja današnje Slovenije. V mislih imam Mušjo jamo, 50 m globoko brezno, ki leži na območju regijskega Parka Škocjanske jame.

V groblji kamena na dnu brezna so našli preko 600 bronastih in nekaj železnih predmetov, ki jih časovno postavljamo v pozno bronasto dobo (12.–8. st. pr. Kr.). Med njimi prevladuje orožje, veliko je suličnih osti, številne so tudi sekire, meči, čelade in ostanki bronastih posod. Predmeti so bili večinoma poškodovani, nekateri pa so bili zaradi močne izpostavljenosti ognju tudi delno raz-

Izbor bronastih predmetov iz zaklada v Mušji jami in iz grobišča pod Brežcem (vir: zgibanka Park Škocjanske jame - Arheologija)

topljeni.

Na pomembnost tega prostora pa ne kaže samo množina najdb, temveč tudi dejstvo, da so predmeti

prišli iz Panonske nižine, osrednje Italije in celo daljne Grčije. V omenjenem času je nad Mušjo jamo obstajalo svetišče nadregionalnega pomena.

Najdišče pa je zanimivo tudi zaradi tega, ker so železni predmeti iz Mušje jame 200 let starejši od časa, ko je bila osvojena tehnologija železa v srednji Evropi. Predmete so prinašali prazgodovinski romarji, ki so prihajali darovat podzemnemu bogu. Vemo, da je v predkrščanskih predstavah podzemlje prehod na drugi svet, in tako obstaja teorija, da so bile Škocjanske jame eden od vhodov v grško mitološko podzemlje – Had. **III Sabina Pugelj**

EXTEMPORE SNEŽNIK 2009

Člani bistrškega Foto kluba Sušec, ki letos praznuje peto obletnico delovanja, so 4. julija na premskem gradu podelili diplome zmagovalcem letošnjega, že četrtega Extempore Snežnik 2009.

Obiskovalci so si najprej ogledali nekaj utrinkov iz petletnega ustvarjanja in druženja članov Foto kluba Sušec, ki trenutno združuje okrog 30 članov z Bistrškega in sosednjih občin, nato pa je sledila vrhunska diaprojekcija sodelujočih in nagrajenih fotografij. Predsednik foto kluba **Andrej Bergoč** je povedal, da je bila letos udeležba sicer nekoliko slabša kot prejšnja leta, vendar pa so z doseženim zadovoljni.

Temu je botrovala tudi odločitev organizatorjev, da extempore prestavijo iz jesenskega na spomladanski čas. Letošnji extempore je namreč potekal v juniju, na njem pa je sodelovalo 30 avtorjev. Razpisani sta bili dve temi: »Kamen« in »Prosta«. Ocenjevanje fotografij je potekalo pod budnim očesom žirije, ki so jo sestavljali: fotograf **Rafael Marn**,

mojster fotografije **Izidor Jesenko** in kandidat za mojstra fotografije **Marjan Artnak**.

Avtor zmagovalne fotografije na temo »Kamen« je **Dušan Grmšek**, drugo mesto je dosegel **Rok Godec**, oba člana Foto kluba Sušec (FKS), tretje pa **Vasja Leban**. Diplome na temo »Kamen« so prejeli: **Miloš Prinčič**, **Matej Hrabar** (FKS), **Damjan Mežnar** (FKS), **Rihard Baša** (FKS), **Primož Šutak** in **Andrej Ber-**

goč (FKS). Na temo »Prosta« pa je žirijo najbolj prepričala fotografija **Marjana Kreblja**, sledila sta mu **Helena Race** na drugem in **Vasja Leban** na tretjem mestu. Diplome na temo »Prosta« pa so prejeli: **Kristjan Dekleva**, **Andraž Žnidaršič**, **Dajana Čok**, **Rihard Baša** (FKS) in **Jure Koštrin**. Nagrajene fotografije so bile tisti dan na gradu tudi razstavljene in so si jih obiskovalci lahko tudi boljše ogledali. III

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA »POZORNI POGLEDI«

Te dni je v gostilni Štirna v Knežaku na ogled fotografska razstava **Pozorni pogledi** avtorja **Riharda Baše**, člana bistrškega Foto kluba Sušec, ki se tokrat predstavlja z makro fotografijami večjega formata z motivi iz narave.

Rihard Baša, ki je po poklicu sicer kuhar, se s fotografijo ukvarja že 20 let in je tudi eden od pobudnikov ustanovitve Foto kluba Sušec. Najbolj ga privlači narava in vse, kar je povezano z njo, zato je tudi za to razstavo izbral posnetke z motivi iz narave. Razstavljenih je 14 fotografij večjega formata, v fotografski objektiv pa je tokrat ujel jutranje detajle. Kot je dejal Baša, fotograf gleda na svet drugače, vidi ga lepšega in bolj podrobno kot ostali. Tudi z naslovom pričujoče razstave je želel sporočiti, da moramo hoditi po svetu z odprtimi očmi. Presenečeni bomo namreč nad naravnim bogastvom, ki nas obkroža, pa se ga sploh ne zavedamo.

Ena izmed razstavljenih fotografij avtorja **Riharda Baše**

»Razstavljene fotografije so nastajale v mirnih, svežih jutrih, ki so moj najljubši čas dneva. Namenjam jo vsem, ki niso še nikoli opazili, kaj vse se skriva v kapljici rose,« je ob otvo-

ritvi razstave dejal Baša, ki prisega na zgodnja poletna jutra, ko v osvežujoči rosi prisluhne prebujajoči se naravi. Razstava bo na ogled še do konca avgusta. III

ODSOTNOST ZDRAVNIKOV V AVGUSTU 2009

Objavljamo preglednico predvidenih odsotnosti zdravnikov in zobozdravnikov zaradi letnih dopustov v mesecu avgustu 2009.

Za nami je prvi dopustniški mesec, ki je minil brez večjih pretresov. Vseeno se opravičujemo, če ste morali kdaj malo več čakati na obisk pri zdravniku. Verjetno se strinjate, da si zdravniki po povprečno šestih

nočnih dežurstvih in treh urgentnih ambulantah na mesec zaslužijo ustrezen počitek. Kljub temu smo prisiljeni njihove dopuste precej prilagajati potrebam dela, saj se trudimo za zagotovitev ustrezne dostopnosti zdravnikov in zobozdravnikov tudi v času dopustov. Odsotnosti so tudi v avgustu precejšnje in bosta večkrat delali le po dve, v skrajnosti

celo samo ena ambulanta.

Prav je, da odsotnost svojega izbranega zdravnika upoštevate in prihajate čez poletje k nadomestnim zdravnikom le zaradi najnujnejših zadev. Prosimo za razumevanje in tudi vam želimo prijetne dopustniške dni ter seveda veliko sprostitve in zdravja! **III Kolektiv Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica**

Dopusti zdravnikov v mesecu avgustu 2009

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Splošne ambulate																															
Modic Maksimiljan, dr.med.,spec.																															
Lovrič-Kiselič Sonja, dr.med.,spec.							pd			pd			pd																		
Taučer-Mičetič Jasna, dr.med.,spec.			pd			pd						pd								pd								pd			
Štemberger Anja, dr.med.,spec.											pd							pd		pd											
Pejković Marija, dr.med.,spec.																															
Šolski dispanzer																															
Komen Odineja, dr.med.,spec.																															
Ostale ambulate																															
URG Vadnjal Jana, dr.med.,spec.																									pd						
SPEC Vinšek Grlj Andreja, dr.med.																															
SPEC Dekleva Barbara, dr.med.			pd														pd														
DMD Glušič-Ravnič Vanda, dr.med.																															
Zasebna ambulanta																															
Trlin Dražen, dr.med.,spec.			zd				zd							zd																	
Zasebna pediatrična ambulanta																															
Kauzlarič Ivan, dr.med., spec.ped.				pd										pd														pd			

Legenda: osenčena polja = dopust, X = ostale odsotnosti, (pd) = prosto po dežurstvu, (zd) = dela v zdravstvenem domu-popoldne

Opomba: Razpored je informativnega značaja. **Možne so spremembe**, zato preverite prisotnost pred obiskom zdravnika.

Dopusti zobozdravnikov v mesecu avgustu 2009

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Zdravstveni dom																															
Kasič Š. Mirjana, dr.dent.med.																															
Sakelšek Karl																															
Crnkovič Emil																															
Efremov Simeon, dr.dent.med.																															
Sarafova Olgica, dr.dent.med. (ŠZA)																															
Česnik Meta, dr.dent.med.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Zasebni zobozdravniki																															
Spetič Samo, dr.dent.med..																															
Jakljevič Vlatko, dr.dent.med..																															

Legenda: osenčena polja = dopust; X= ostale odsotnosti

Opombe: Šolska zobna ambulanta bo od 1.do 14. 8. 2009 delala v prostorih zobozdravstva, ne v OŠ. Dr. Kasič in Crnkovič delata po 4 ure. **Nujna zobozdravstvena pomoč je v času letnih dopustov zagotovljena samo dopoldne od 8.00 do 12.00 ure.**

KAKO SE ZAŠČITITI PRED VIRUSOM NOVE GRIPE?

Virus nove gripe A(H1N1) se širi po vsem svetu. Skoraj vsak dan poročajo o območjih, na katerih na novo odkrijejo primere okužbe z omenjenim virusom. Zato je zelo pomembno, da se pred potovanjem seznanite s preventivnimi ukrepi, ki vas lahko obvarujejo pred okužbo.

Okužba z novim virusom gripe se širi kapljično s kašljanjem ali kihanjem prek neposrednega ali s posrednega stika z respiratornimi izločki okužene osebe. Z doslednim izvajanjem navedenih preventivnih ukrepov lahko možnost okužbe precej zmanjšamo.

1. PRED POTOVANJEM

- Če imate kakšno kronično bolezen, se posvetujte s svojim zdravnikom, ki vam bo morda dal dodatna navodila.
- Seznanite se s spodaj navedenimi ukrepi, ki vas lahko obvarujejo pred okužbo.
- Uredite si zdravstveno zavarovanje, »potovalno lekarno« za bivanje v tujini in se seznanite, kje v tujini lahko dobite zdravniško pomoč.
- Preventivno jemanje protivirusnih zdravil (na primer Tamifluga) za potnike ni smiselno.

2. MED POTOVANJEM

- Izogibajte se tesnemu stiku z zbo-

lelimi!

Znaki okužbe z novim virusom gripe so: vročina, kašljanje, bolečine v mišicah in žrelu, glavobol, mrzlica, slabo počutje. Nekateri zboleli so poročali tudi o driski in bruhanju. Izogibajte se tesnemu stiku z ljudmi, ki kažejo omenjene znake; to pomeni, da se jim, če ni nujno, ne približujete na manj kot meter razdalje.

- Redno si umivajte roke ali si jih čistite z alkoholnim razkužilom!

Umivanje in dezinfekcija rok vas bo sta zaščitila pred virusi. Umivajte si jih z milom in s toplo vodo. Ne izperite jih prehitro, umivanje naj traja vsaj 20 sekund. Za ustrezno higieno rok in preventivo pred virusi lahko poskrbite tudi z alkoholnim razkužilom: učinkoviteje je, če uporabljate tistega v tekočini ali gelu kot robčke, prepojene z razkužilom.

- Čim manj se dotikajte oči, nosa in ust!

Okužba se pogosto širi tako, da si virus, potem ko se dotaknemo česa, kar je onesnaženo, sami zanesemo v oči, nos ali usta, še preden si umijemo roke.

Če ste bolni ali sumite, da ste okuženi z novim virusom gripe:

- Omejite stike z drugimi ljudmi. Ostanite doma ali v hotelski sobi, razen če

morate poiskati zdravniško pomoč!

Otroci, ki kažejo znake okužbe, naj v vsakem primeru nemudoma poiščejo zdravniško pomoč.

Kihajte in kašljajte v papirni robec ali v zgornji del rokava. Pogosto si umivajte roke, zlasti po kašljanju ali kihanju. Pravilno odstranjujte uporabljene robčke.

Uporabo zdravil, ki zdravijo simptome nove gripe, kot sta Tamiflu in Relenza, naj predpiše zdravnik, ki bo presodil, ali so potrebna.

Poznano je, da cepivo proti običajni, sezonski gripi ne ščiti pred okužbo z novim virusom gripe A(H1N1).

Več o novi gripi lahko preberete na spletni strani Inštituta za varovanje zdravja (www.ivz.si).

3. PO VRNITVI

Če v roku sedmih dni po vrnitvi s potovanja pri sebi opazite znake okužbe z novo gripo (vročina, kašljanje, bolečine v mišicah in žrelu, glavobol, mrzlica, slabo počutje), **po telefonu pokličite svojega zdravnika**. Ta bo poskrbel za pravilni odvzem vzorca, ki bo poslan v laboratorij, kjer se bo ugotovilo, ali gre za novo gripo, in vam dal potrebne nasvete ter se odločil glede zdravljenja. III

POLETNE DELAVNICE V »SONČKU«

V Dnevnem centru Sonček, ki deluje v okviru Centra za socialno delo Il. Bistrica, se nudi vsakodnevno oskrbo ter učno in psiho-socialno pomoč šoloobveznim otrokom, ki so prikrajšani za normalno družinsko življenje. V skupino so vključeni otroci iz deprimiranih družin, zato jim skupina predsta-

vlja delni nadomestek doma. Dnevni center je odprt vsak delavni dan od 11. do 17. ure, v preteklem šolskem letu pa ga je obiskovalo 16 šoloobveznih otrok.

Otroci in mladostniki iz »Sončka« se upravičeno veselijo počitnic, saj so vsi uspešno zaključili razred. Z lepimi oce-

nami v spričevalih se je poplačal ves vložen trud v trdo delo skozi vse šolsko leto. Za uspešen konec šolskega leta smo si privoščili piknik pri lovski koči v Dolenjskem potoku. Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili lovski družini Zemon, ki nam že nekaj let omogoča brezplačno uporabo koč, ter Pekarni Jure za podarjene dobrote.

Kljub poletju pa se delo v »Sončku« nadaljuje. Tako smo tudi letos pripravili poletne počitniške delavnice, namenjene otrokom, ki obiskujejo prve štiri razrede osnovne šole. Delavnice so potekale v prvi polovici meseca julija vsak delovni dan med 8. in 13. uro. Otroci so ustvarjalno preživljali počitniške dopoldneve pod vodstvom mentoric. Ustvarjali so v likovnih delavnicah, spoznavali so ročne spretnosti, se ukvarjali s športom, si ogledali nekaj risanih filmov, ilustrirali motiv iz prebrane pravljice, odšli na sprehode in si tako popestrili počitniške dni.

Čez poletje si bomo vsi skupaj nabrali novih moči, konec meseca avgusta pa se vrata »Sončka« ponovno odprejo. III
Mentorici DC Sonček

DRUŠTVO SOŽITJE Z NOVIM VODSTVOM

Ilirskobistriško društvo Sožitje je dobilo novega predsednika Borisa Frankoviča, ki je nasledil dosedanja dolgoletno predsednico društva Marijo Hrvatin. Člani novega upravnega odbora društva pod vodstvom Borisa Frankoviča in podpredsednika Izidorja Celina so si že zastavili program dela za naslednje mandatno obdobje.

Še naprej se bomo zavzemali za izboljšanje kvalitete življenja oseb z motnjami v duševnem razvoju in njihovih družin. Doseči želimo boljšo povezanost s strokovnimi službami in ustanovami, ki za te osebe skrbijo. V želji, da bi dejavnosti društva Sožitje čimbolj približali širši javnosti, so člani odbora sprejeli sklep o **odprtju društvene pisarne vsak ponedeljek med 17. in 18. uro na Levstikovi 5 v Il. Bistrici**, kjer bo tajnica društva **Mateja Frank** nudila vse potrebne informacije. Tudi sicer smo dosegljivi na telefonskih št.: 041 909 522 (Boris Frankovič), 040 686 340 (Izidor Celin) in 031 785 052 (Mateja Frank).

Poslanstvo društva

Društvo Sožitje Ilirska Bistrica, ki je že pred nekaj leti praznovalo svojo polnoletnost, trenutno združuje preko 70 staršev in 45 oseb z motnjami v duševnem razvoju, nekaj prostovoljcev iz strokovnih organizacij in drugih ljudi, ki nudijo svojo pomoč z dragocenimi izkušnjami. Ustanovitelji so si v času ustanavljanja tega društva zadali kar težko nalogo, saj je bilo potrebno izničiti mnogo predsodkov, zato jim gre pohvala in zahvala.

Novi predsednik Boris Frankovič in strokovna delavka Katja Baša sta se zahvalila dosedanji predsednici Mariji Hrvatin za dolgoletno uspešno vodenje društva

Sleheri starši se veselijo in se v velikem pričakovanju pripravljajo na rojstvo njihovega otroka. Ob rojstvu in ob spoznanju, da se je rodil otrok, ki je drugačen, pa se kot hišica iz kart podrejo vse prejšnje sanje in pričakovanja. Staršev se lotevajo različni občutki strahu, jeze in nemoči. Obupano si zastavljajo vprašanja in nanje iščejo odgovore, da bi našli izhod iz osebne stiske. Tako jih pot pripelje tudi v društvo Sožitje, kjer jim strokovni delavci ponudijo pomoč in jim pomagajo razbremeniti se velike teže tega bremena. Zato gre zahvala vsem, ki so v vseh teh letih kakorkoli pomagali pri razvoju društva in tako pripomogli k boljši kvaliteti življenja oseb z motnjami v duševnem razvoju in njihovih družin, kar je pravzaprav osnovni namen delovanja našega društva. Društvo ponuja izobraževalne semi-

narje za mlade družine, kjer si lahko družinski člani pridobijo praktične in strokovne napotke za vzgojo svojega drugačnega otroka. Delo v društvu je prostovoljno, vendar za izvajanje programov potrebujemo tudi finančna sredstva. Ta pridobivamo s svojimi programi od Zveze Sožitje, na javnih razpisih, preko članarin in donacij.

Osebe z motnjami v duševnem razvoju se zaradi svoje specifičnosti težje ali pogostokrat sploh ne morejo udeleževati raznih aktivnosti, ki so drugim samoumevne in na voljo. V želji, da bi se tudi te osebe počutile koristne v družbi, jim prilagajamo razne programe. Za starša je tako lahko uspeh že, če se njegov otrok sam hrani, se uredi, obleče ali morda že samo to, če z nasmehom pove, da je zadovoljen, ker drugače ne zna ali ne zmore. Za nas je tudi zelo velik uspeh, da so osebe z motnjo v razvoju prijazno sprejete v okolju, kjer živijo, se udeležujejo prireditev ali celo nastopajo na njih; skratka želimo si in trudimo se, da se počutimo enakovredni pa tudi potrebni. Vseh uspehov pa gotovo ne bi bilo brez podpore staršev in predvsem strokovnih delavcev, ki svoj službeni čas velikokrat podaljšajo v svoj prosti čas.

Zadane cilje bi težko dosegli brez donatorjev, ki nas vsa leta podpirate, kot tudi vseh, ki ste nam namenili 0,5% obračunane akontacije dohodnine. Tudi v bodoče lahko donirate svoje finančne prispevke na TTR št.: 10100-0029066724. Zbrana sredstva bomo tudi v bodoče odgovorno, predvsem pa koristno porabili. **III Tonjo Janežič**

Kraške lekarnе Ilirska Bistrica LEKARNA ILIRSKA BISTRICA

Gregorčičeva cesta 8a
tel.: 00 386 571 11 751

DELOVNI ČAS

od ponedeljka do petka: 7.00 - 19.00 ure;
sobote: 7.00 - 14.00 ure

DEŽURSTVO

delavniki in sobote: 19.00 - 21.00 ure
nedelje in prazniki: 9.00 - 11.00 ure
in 18.00 - 19.00 ure

NAGRADNI IZLET BRALNIH ZNAČKARJEV IZ OŠ PREGARJE

Ob iztekajočem se šolskem letu so šli starejši vrtčevski otroci in učenci iz OŠ Pregarje, ki so med letom opravili bralno značko, na zasluženi nagradni izlet v Idrijo.

Tja smo se odpravili 22. junija, ravno na dan, ko praznuje sv. Ahac, zaveznik rudarjev. Najprej smo si ogledali Antonijev rov, ki priča o večstoletni rudniški tradiciji na Idrijskem. V podzemeljske prostore rudnika smo se podali s čeladami na glavi in polni pričakovanja, kaj novega bomo izvedeli in videli. Ni nam bilo žal, saj nas je ogled navdušil, še zlasti ker se nam je pokazal rudniški škrat, »perkmandelj«. Med ogledom smo lahko videli in si vsaj približno predstavljali, kako težko in zahtevno je bilo delo rudarjev. Uvideli smo, da je bil to vedno trdo priganan kruh.

Od tod smo si šli ogledat obnovljeno rudarsko hišo. Presenetilo nas je, kako velika in prostorna je. Taka je tudi morala biti, saj je bila namenjena večjemu številu družin. V mestu smo si ogledali še znameniti grad Gewerkenegg, čigar poslikave v dvorišču izdajajo tipično baročno ma-

niro. Tam je trgovinica s spominki, kjer so si nekateri učenci kupili spominke z idrijsko čipko. Naš izlet se je počasi bližal koncu. Preostal nam je le še ogled modrikasto zelenega Divjega jezera, kjer v tisti samoti med skalami in drevjem deluje prav mogočno in strašljivo. Obogateni z novimi vtisi in navdušeni nad vsem videnim smo se v poznih popoldan-

skih urah vrnili domov.

Ob koncu bi se radi iskreno zahvalili našim darežljivim sponzorjem, ki so nam s svojim prispevkom omogočili ta izlet: **Kulturno-turističnemu društvu Pregarje, Krajevni skupnosti Pregarje, Mesnici Sedmak, Plami Pur, Banki Koper in podjetju Rojc, d. o. o. III Novinarski krožek OŠ Pregarje**

IZLET V KEKČEVO DEŽELO

V sončnem junijskem, sobotnem jutru smo se otroci, starši, bratci in sestre ter vzgojiteljice zbrali pred vrtcem in nestrpno čakali avtobus, ki nas je peljal daleč med vrhove naše lepe Gorenjske.

Z otroki smo se ves teden pogovarjali o tem, kaj vse bomo vzeli s seboj

na izlet. Toliko lepih in pohvalnih besed smo že slišali o deželi Kekca, zato smo že v letnem delovnem načrtu zapisali, da si jo bomo ogledali. Izdelali smo si hranilnike in vsak teden pridno prinašali evre ter si tako s privarčevanim denarjem plačali izlet.

Vsi smo bili polni pričakovanj, saj

smo o Kekcu in njegovih dogodivščinah veliko prebirali v vrtcu in si ogledali film. Naš avtobus nas je pripeljal v svet gora in hribov. Iz nahrbtnikov smo vzeli malico, jo pojedli in že je prišel Bedanecebus – avtobus, ki nas je popeljal v Kekčevo deželo.

Čudovito popoldne smo preživeli s Kekcem, Brincljem, Bedancem, Rožletom in teto Pehto. Po tiho speljanih poteh in stezicah, z opazovanjem pasti, ki jih je v gozdu pripravil Bedanec,

pa s skritimi kotički, Brincljevo hišico in gugalnico, smo po skitem rovu prispeli do prekrasnega travnika in Kekčeve koč. Veselo smo s Kekcem prišli do Pehte. Iz zdravilnih rastlin nam je skuhala čaj, v katerega je dala veliko korajže, da nas ne bo strah.

Kar prehitro je prišel čas za slovo. Ker je Kekčeva dežela skrivnost, smo se z zaprtimi očmi pripeljali na Vršičko cesto in prav blizu nas je čakal avtobus. Bilo nam je lepo. Tudi vam privoščimo takšno doživetje. Ne bo vam žal. **III Marjetka Kresevič in Mirka Gulja, Vrtec OŠ Knežak**

za
vas sije
sonce

Mreža proti toči
3x100 m
cena ta tekoči meter
Art: 155719

redna cena
€ 1,10

Klub Kalia

prihranek 18%

cena s popustom samo
za imetnike kartice Kalia

13,85

Hibiscus syriacus
v loncu 3 l
Art: 34375

redna cena
€ 16,90

€ 12,99

prihranek 23%

Lavandula
Stoechas v vedru
premer 22 cm
Art: 38631

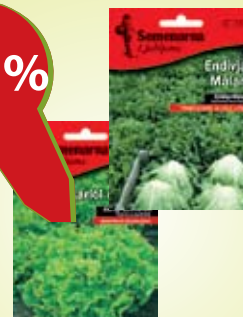
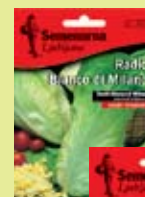
€ 11,90

prihranek 20%

Hydrangea
macrophylla
premer 21 cm
Art: 34376

Semenske vrečice
radiča in endivje
Semenarna Ljubljana

-25%

€ 2,99

prihranek 15%

Tkanina za jagode
Agro črna
1,6x4,2 m
Art: 114496

€ 3,89

prihranek 29%

Gnojilo za jagode
Valentin
1 kg
Art: 43779

Posebna ponudba velja v maloprodajnih enotah Kalia po vsej Sloveniji od 1. 7. do 31. avgusta 2009, oziroma do prodaje zalog. Izdelki so iz naše redne ponudbe. Posamezna prodajalna ima v ponudbi akcijske artikle v obsegu svojega prodajnega programa. Pridržujemo si pravico do sprememb. Nekatere slike so simbolne, dekorativni material ni vključen v ceno. Popusti se ne seštevajo. Za morebitne napake v tisku se opravičujemo. Cene vseh artiklov so v EUR in vključujejo DDV. Semenarna Ljubljana d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana, www.kalia.si

VRTNI CENTRI KALIA

Ilirska Bistrica, Vojkov drevored 28

SESTAVIL: D. GR LJ	POGODBA MED DRŽAVAMI	KRŠČAN- SKA MUČENICA, SVETNICA I	ZBUJANJE	SLOVENSKI RODRIGO	VAŠKA SLIKA	BREN- KALO	GOSPOD V ETIOPIJI	MOČVIRSKA TRAVA
MADŽARSKA NARODNA JED								4
BOGINJA, ROJENA V MORSKI PENI								
UPNIK			2					
PREGLE- DNICA					3		NEVAŽEN ČLOVEK	JUDOVSKO MOŠKO IME
	KOŠARKAR DELIBAŠIČ	PRODA- JALNA UR ZVEZDA V ORLU						
IND. PLEMENA V SREDNJI AMERIKI					ZRAK, OZRAČJE			
OTOK V JON- SKEM MORJU, ODISEJEVA DOMOVINA						4. IN 16. ČRKA ABECEDA PALESTINSKO LJUDSTVO		
NORDIJSKA BOGINJA MORJA				KONEC MOLITVE BIVALIŠČE NOR- DIJSKIH BOGOV		7		
ODPRTINA			1				PROSTOR ZA SEKANJE DRV	SMER PROJEK- TIRANE CESTE, ŽELEZNICE
KAZNJENEC						5		
			NABIRALEC GOB					
			WACHTER		6			
			KENTAUER V GRŠKI MITOLO-GIJI					
			DELO NA KME- TIJI, PLAČAN NA EN DAN					

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov:
Bistriški odmevi,
Bazoviška cesta 14,
6250 Ilirska Bistrica,
s pripisom »nagradna križanka«, najkasneje do 20. avgusta 2009.

Med prispelimi praviilnimi rešitvami bomo izžrebali nagradenca, ki prejme::

- **KOSILO ZA DVE OSEBI V GOSTIŠČU MAŠUN.** Nagrado podarja **GOSTIŠČE MAŠUN.**

Geslo prejšnje nagradne križanke:
Prem.

Med prispelimi praviilnimi rešitvami smo izžrebali dve nagradenki:

- **Spominek - ročno delo domače obrti** prejme:

Milena Kitič, Mali Vrh 43, 1293 Šmarje-Sap

- **2 vstopnici za ogled gradu Prem z muzejsko zbirko in Kettejeve spominske sobe** prejme:

Valerija Tomšič Fatur, Zagorje 122, 6257 Pivka

Nagradenkama čestitamo!

V prazna polja vpišite geslo tokratne nagradne križanke.

1	2	3	4	5	6	7

Gostišče Mašun

Bolčina
Erika in Mitja

Gsm: 051/ 661 611, 031/ 623 053, 031/832 596
e-mail: info@masun.si www.emasun.com

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Kšibkanje	Ilirska Bistrica	7. – 9. avgust	KŠIB	www.ksib.si
Liga v odbojki na mivki	Športni center Trnovo	8. avgust ob 15.00	Zveza športnih društev Ilirska Bistrica in KŠIB	matevzsakelsek@gmail.com 041/864 321
»Gremo na božjo pot« - romarska sv. maša	Soze	15. avgust ob 18.00	KETŠD A. Mihelčič Harije	031/641 311
Veliki šmaren v Knežaku	Knežak	13. - 15. avgust	Društvo PIŠKOTEK in KŠZD Tabor Kalc 1869	
Lovska maša	Mašun	16. avgust ob 11.00	Gostišče Mašun	
Vikend šport – hokej	Kindlerjev park, Ilirska Bistrica	22. avgust ob 9.00	Zveza športnih društev Ilirska Bistrica	matevzsakelsek@gmail.com 041/864 321
Tekmovanje v spretnostnem jahanju Mlake 2009	Mlake na Mali Bukovici	22. avgust ob 13.00	Društvo rejcev hladnokrvnih konj Furman	031 391 025 Maja Simonič
Liga v odbojki na mivki	Športni center Trnovo	22. avgust ob 15.00	Zveza športnih društev Ilirska Bistrica in KŠIB	matevzsakelsek@gmail.com 041/864 321
Prireditev Mala južna	Grajsko dvorišče na Dolnjem Zemonu	22. avgust ob 16.00	KD Grad Dolnji Zemon	
Vikend šport – zaključna prireditev	Kindlerjev park, Ilirska Bistrica	30. avgust ob 18.00	Zveza športnih društev Ilirska Bistrica	matevzsakelsek@gmail.com 041/864 321
Dan družinske in društvene rekreacije	Mašun	30. avgust ob 15.00	Društvo PIŠKOTEK Knežak	041/ 565 471
Fotografska razstava »Pozorni pogledi« avtorja Riharda Baše	Gostilna Štirna, Knežak	do konca avgusta	Foto klub Sušec	
Počitniška bralna značka za otroke »Bralni črv«	Knjižnica Makse Samsa	od 1. julija do 31. avgusta	Knjižnica Makse Samsa	05/714 41 88
Počitniški mladinski kviz »Knjižnica – ali te poznam?«	Knjižnica Makse Samsa	od 1. julija do 31. avgusta	Knjižnica Makse Samsa	05/714 41 88
Bralna značka za odrasle »Primorci beremo«	Knjižnica Makse Samsa	od 9. junija do 20. novembra	Knjižnica Makse Samsa	05/714 41 88
Ogled gradu Prem z muzejsko zbirko	grad Prem	ob vikendih in praznikih med 12.00 in 19.00	TIC Ilirska Bistrica	05/71 01 384 Bojan Oblak
Ogled Hodnikovega mlina	Ilirska Bistrica	ogled po dogovoru	TIC Ilirska Bistrica	05/71 01 384 Bojan Oblak

V koledarju prireditev lahko objavljate brezplačno. Informacije za objavo nam sporočite do 22. v mesecu za naslednji mesec. Vabljeni k sodelovanju!

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA ILIRSKA BISTRICA

VAS VABI NA

KRVODAJALSKO AKCIJO

V PONEDELJEK, 3 AVGUSTA 2009

OD 7. DO 13. URE V GIMNAZIJI ILIRSKA BISTRICA

Prosimo, če s seboj prinesete osebni dokument.

SKUPAJ REŠUJEMO ŽIVLJENJA!